

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

پژوهش
تحریری
معاونت سیاسی
صدا و سیما

تحرک اقتصادی و تولید ملی، نیاز مهم و کلیدی کشور

شاخص یابی بیانات در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی ۱۳۹۶/۰۱/۰۱

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooheshkhabar>

پژوهشگر: امید جلوداریان

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

□ مقدمه.....	۱
فصل اول: نمودار سازی بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی.....	۲
الف - نمودار مؤلفه‌های کانونی در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی.....	۳
ب - نمودار کلی شاخص‌های محوری در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی.....	۴
ج - نمودار پرسش‌هایی که در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی پاسخ داده شد.....	۱۴
د - نمودار بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی از زاویه آینده نگری.....	۱۵
هـ - نمودار برخی از مهمترین موارد و مصادیق در بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی.....	۱۶
فصل دوم: مهمترین موضوعات و محورهای بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی.....	۱۷
الف - مفاهیم کانونی در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی.....	۱۸
ب - شاخص‌های محوری بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی.....	۲۰
ج - پرسش‌ها و شبهه‌هایی که در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی پاسخ داده شد.....	۳۰
د - بررسی بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی از زاویه آینده نگری.....	۳۲

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۶، سال جدید را سال «اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال» نام‌گذاری کردند؛ از این رو یکی از محورهای اساسی بیانات ایشان در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی در تاریخ اول فروردین ۹۶ مسئله اقتصاد و لزوم تحرک اقتصادی در کشور با برنامه ریزی صحیح بود. ایشان از مسئولان و مردم خواستند که همه همّت خود را بر نقطه کلیدی که عبارت است از تولید ملی و داخلی بگذارند تا کار به میزان زیادی جلو برود و موفقیت‌های چشمگیر و محسوسی به وجود آید.

در این پژوهش، بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی در تاریخ اول فروردین ۹۶ شاخص یابی، مؤلفه‌های کانونی، شاخص‌های محوری، پرسش‌ها و شبهه‌ها در این باره، استخراج و به استناد عین عبارات آورده و در بخش‌های دیگر نیز بیانات ایشان از زاویه تحلیل محیطی و آینده‌نگری بررسی و در پایان، ملاحظات رسانه‌ای و پیشنهادها برنامه‌سازی مرتبط مطرح شده است.

ایشان در این باره از نیاز کشور به تحرک مهم اقتصادی در سال ۹۶ سخن می‌گویند و مشکلات عمده اقتصادی کشور را رکود و بیکاری و تامین معیشت طبقات ضعیف می‌دانند.

لزوم مدیریت انقلابی فعال و پرتحرک از جمله محورهای مهمی است که رهبر معظم انقلاب به آن اشاره و بر ضرورت داشتن اقتصاد قوی، مطمئن و متکی به خود برای دستیابی به عزت، امنیت و اقتدار ملی، سلامت و رفاه عمومی، پیشرفت همه‌جانبه، استقلال از قدرت‌های سلطه‌گر جهانی، شکوفایی استعدادها و رها شدن از آسیب‌های اجتماعی تاکید می‌کنند. لزوم نظارت بر استمرار کارها تا به نتیجه نهایی رسیدن از دیگر محورهای مورد تاکید رهبر معظم انقلاب است.

تولید ملی و داخلی شاخص مهم دیگری بود که مورد تاکید جدی رهبر معظم انقلاب قرار گرفت. ایشان ضمن برشمردن فواید و نتایج تولید داخلی از جمله ایجاد اشتغال، مصرف نشدن ارز بااهمیت، به کار افتادن پس اندازهای راکد، جهش صادرات، از بین رفتن یا کم شدن مشکلات اجتماعی و به کار افتادن ظرفیت‌های معدنی کشور، از مهیا بودن لوازم تولید داخلی در کشور از جمله نیروی انسانی، سرمایه و ابزار کار مدرن سخن می‌گویند.

الزامات تولید داخلی نیز از دیگر محورهایی است که رهبر انقلاب به آن اشاره و در این باره بر مدیریت کارآمد، متعهد و متدین در بخش‌های مرتبط به تولید، دخالت دادن مردم در کار تولید، گسترش صادرات و طرف‌های صادراتی، تامین امنیت سرمایه‌گذاری، توجه مردم به مصرف تولیدات داخلی، رفع بی‌حالی و بی‌مسئولیتی جوانان، توجه صادرکنندگان به حسن عمل و صحت عمل ایرانی، ورود کارآفرینان به میدان تولید و کار، حرام شرعی و قانونی شناختن واردات کالاهایی که در داخل به‌قدر کافی تولید می‌شود و مبارزه با قاچاق تاکید می‌کنند.

تمرکز دشمن بر اقتصاد ایران محور مهم دیگری است که رهبر معظم انقلاب به آن اشاره و تاکید می‌کنند که دشمن در پی ضربه‌زدن اقتصادی و فشار اقتصادی به مردم برای دلسرد کردن آنها و نسبت دادن کمبودهای معیشتی و اقتصادی به نظام است تا بتواند اهداف خودش را در مورد ایران و ایرانی و جمهوری اسلامی محقق کند.

فصل اول:

پژوهش
تحری
معاونت ساسی
صدا و سیما

نمودار سازی

بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع
زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی

- ۱- اولویت فوری کشور
- ۲- تحرک اقتصادی
- ۳- خلاءهای اقتصادی
- ۴- معیشت طبقات ضعیف
- ۵- رکود و بیکاری
- ۶- مدیریت انقلابی فعالِ پُر تحرک
- ۷- اقتصاد قوی و مطمئن
- ۸- ظرفیت‌های بالقوه
- ۹- فشار اقتصادی
- ۱۰- منابع معیشتی
- ۱۱- تولید ملی
- ۱۲- نشاط عمومی و ملی
- ۱۳- وابستگی اقتصاد کشور به نفت
- ۱۴- مدیریت کارآمد در تولید
- ۱۵- گسترش صادرات
- ۱۶- امنیت سرمایه گذاری
- ۱۷- صحت عمل ایرانی در صادرات
- ۱۸- واردات و قاچاق
- ۱۹- حرام شرعی و قانونی بودن برخی انواع واردات
- ۲۰- خدمات ارزشمند نظام

ب - نمودار کلی شاخص‌های محوری در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی

۱ - فوریت و اهمیت مسئله اقتصاد

الف) نیاز کشور به تحرک مهم اقتصادی در سال ۹۶:
- وَ تَعُوذُ بِكَ مِنْ تَنَاقُلِ الْإِسْرَافِ وَ مِنْ فِقْدَانِ الْكَفَافِ

ب) مشکلات عمده اقتصادی کشور:

- ۱- رکود
- ۲- بیکاری
- ۳- تامین معیشت طبقات ضعیف

ج) وضع شاخص‌های اقتصادی کشور:

- ۱) شاخص‌های مثبت:
 - کاهش نشان دادن شاخص تورم
 - مثبت بودن رشد اقتصادی
 - پیشرفت در بخش نفت
- ۲) شاخص‌های منفی:
 - افزایش نشان دادن شاخص بیکاری
 - منفی بودن رشد سرمایه‌گذاری
 - عقب‌رفت در بخش مسکن
 - عقب‌رفت در بخش معدن

د) لزوم مدیریت انقلابی فعال و پرتحرک

ه) ضرورت داشتن اقتصاد قوی، مطمئن و متکی به خود:

- ۱- دستیابی به عزت، امنیت و اقتدار ملی
- ۲- سلامت و رفاه عمومی
- ۳- پیشرفت همه‌جانبه
- ۴- استقلال از قدرت‌های سلطه‌گر جهانی
- ۵- شکوفایی استعدادها
- ۶- رها شدن و نجات یافتن از آسیب‌های اجتماعی

و) لزوم نظارت بر استمرار کارها تا به نتیجه نهایی رسیدن:

- ادامه تحرک بخشی به کارگاه‌های کوچک و متوسط

ز) ظرفیت‌های مناسب کشور:

- ۱- پنج میلیون دانشجو
- ۲- سی و سه میلیون جوان در سن کار
- ۳- وجود بیش از یک صدم منابع اصلی دنیا در ایران
- ۴- رتبه اول دنیا از لحاظ منابع نفت و گاز

ح) تمرکز دشمن بر اقتصاد ایران:

- ۱- ضربه‌زدن اقتصادی
- ۲- فشار اقتصادی برای دلسرد کردن مردم
- ۳- نسبت دادن کمبودهای معیشتی و اقتصادی به نظام

۲- تولید داخلی

الف) فواید و نتایج تولید داخلی:

- ۱- ایجاد اشتغال
- ۲- شکوفایی استعدادها و ابتکار جوانان
- ۳- مصرف نشدن ارز بااهمیت
- ۴- به کار افتادن پس اندازهای راکد
- ۵- جهش صادرات
- ۶- کم رنگ شدن مسابقه به رخ کشیدن مارک های خارجی
- ۷- از بین رفتن یا کم شدن مشکلات اجتماعی
- ۸- ایجاد نشاط عمومی و ملی
- ۹- به کار افتادن ظرفیت های معدنی کشور

ب) لوازم تولید داخلی:

- ۱- نیروی انسانی:
 - ۳۳ میلیون نفر در سنین کار
 - ده میلیون تحصیل کرده دانشگاهی
 - پنج میلیون دانشجو
 - جزو اولین ریف های تعداد مهندس در دنیا
- ۲- سرمایه:
 - سرمايه و امكانات شخصي
 - صندوق توسعه ملی
 - ۳- ابزار کار مدرن

ج) الزامات تولید داخلی:

- ۱- مدیریت کارآمد، متعهد و متدین در بخش های مرتبط به تولید
- ۲- دخالت دادن مردم در کار تولید:
- اجرای سیاست های اصل ۴۴
- ۳- گسترش صادرات و طرف های صادراتی
- ۴- تامین امنیت سرمایه گذاری :
- مراقبت ضابطان قضایی و نیروهای امنیتی
- ایجاد ثبات در سیاست ها و قوانین
- برداشتن مقررات و زوائد دست و پاگیر
- ۵- توجه مردم به مصرف تولیدات داخلی
- ۶- رفع بی حالی و بی مسئولیتی جوانان
- ۷- توجه صادرکنندگان به حسن عمل و صحت عمل ایرانی
- ۸- ورود کارآفرینان به میدان تولید و کار
- ۹- حرام شرعی و قانونی شناختن واردات کالاهایی که در داخل به قدر کافی تولید می شود
- ۱۰- مبارزه با قاچاق

الف) در زمینه زیرساخت ها:

- ۱- شش برابر شدن راه های کشور
- ۲- بیست برابر شدن ظرفیت بنادر کشور
- ۳- سی برابر شدن سدهای مخزنی کشور
- ۴- چهارده برابر شدن تولید برق کشور
- ۵- پنجاه و هفت برابر شدن صادرات غیر نفتی کشور
- ۶- سی برابر شدن تولید محصولات پتروشیمی
- ۷- پانزده برابر شدن تولید محصولات فولادی

ب) در زمینه علم و فناوری:

- ۱- ۲۵ برابر شدن تعداد دانشجویان
- ۲- ۱۶ برابر شدن مقالات علمی

ج) در زمینه خدمت رسانی:

- آمارهای فوق العاده در زمینه برق و گاز و تلفن و آبادی روستاها
- د) آمارهای چشمگیر در زمینه فعالیت های نظامی

۳- خدمات نظام

(در مقایسه با قبل از انقلاب):

۱- فوریت و اهمیت مسئله اقتصاد

الف) نیاز کشور به تحرک مهم اقتصادی در سال ۹۶

ب) مشکلات عمده اقتصادی کشور

ج) وضع شاخص های اقتصادی کشور

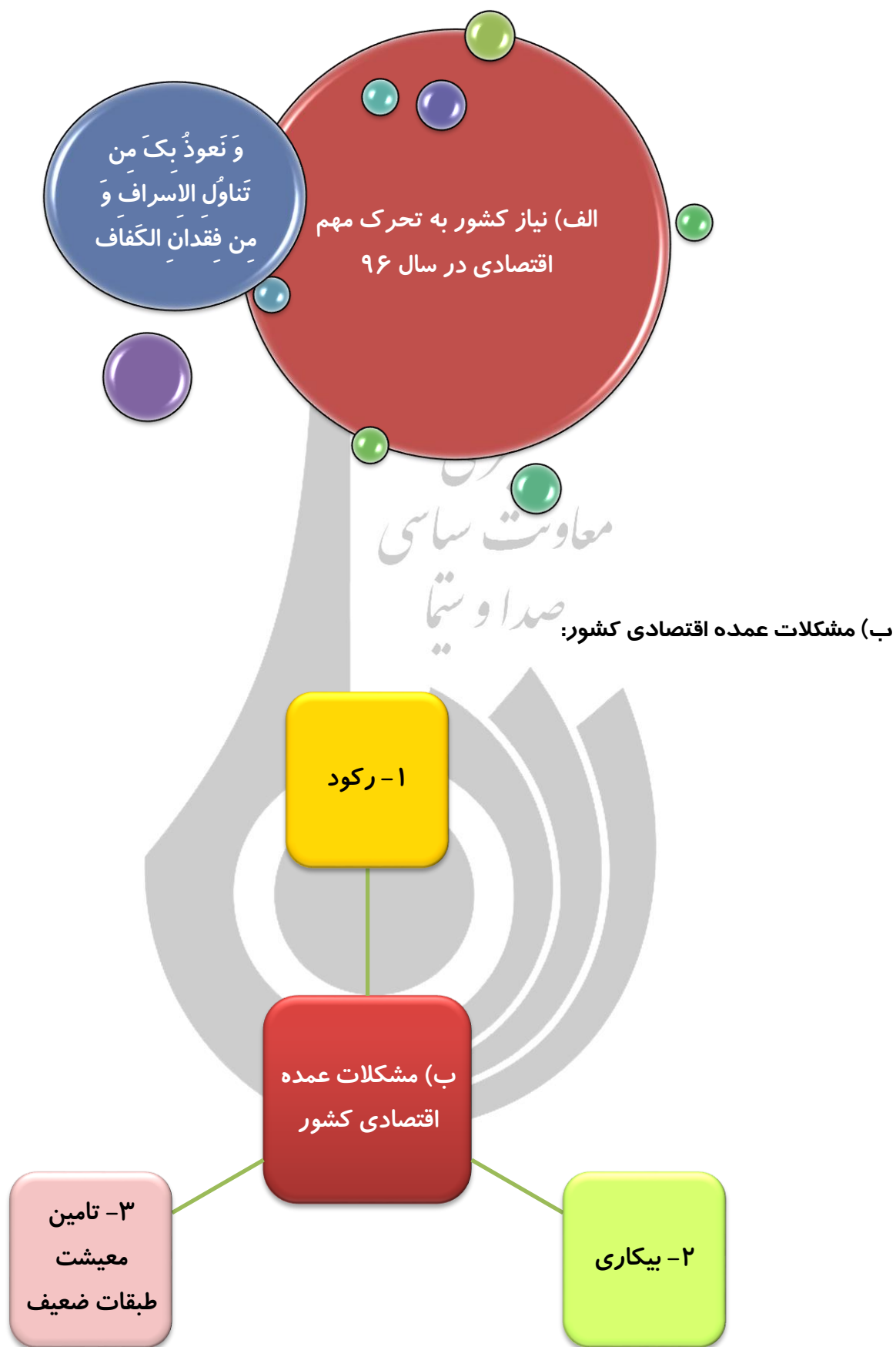
د) لزوم مدیریت انقلابی فعال و پرتحرک

ه) ضرورت داشتن اقتصاد قوی، مطمئن و متکی به خود:

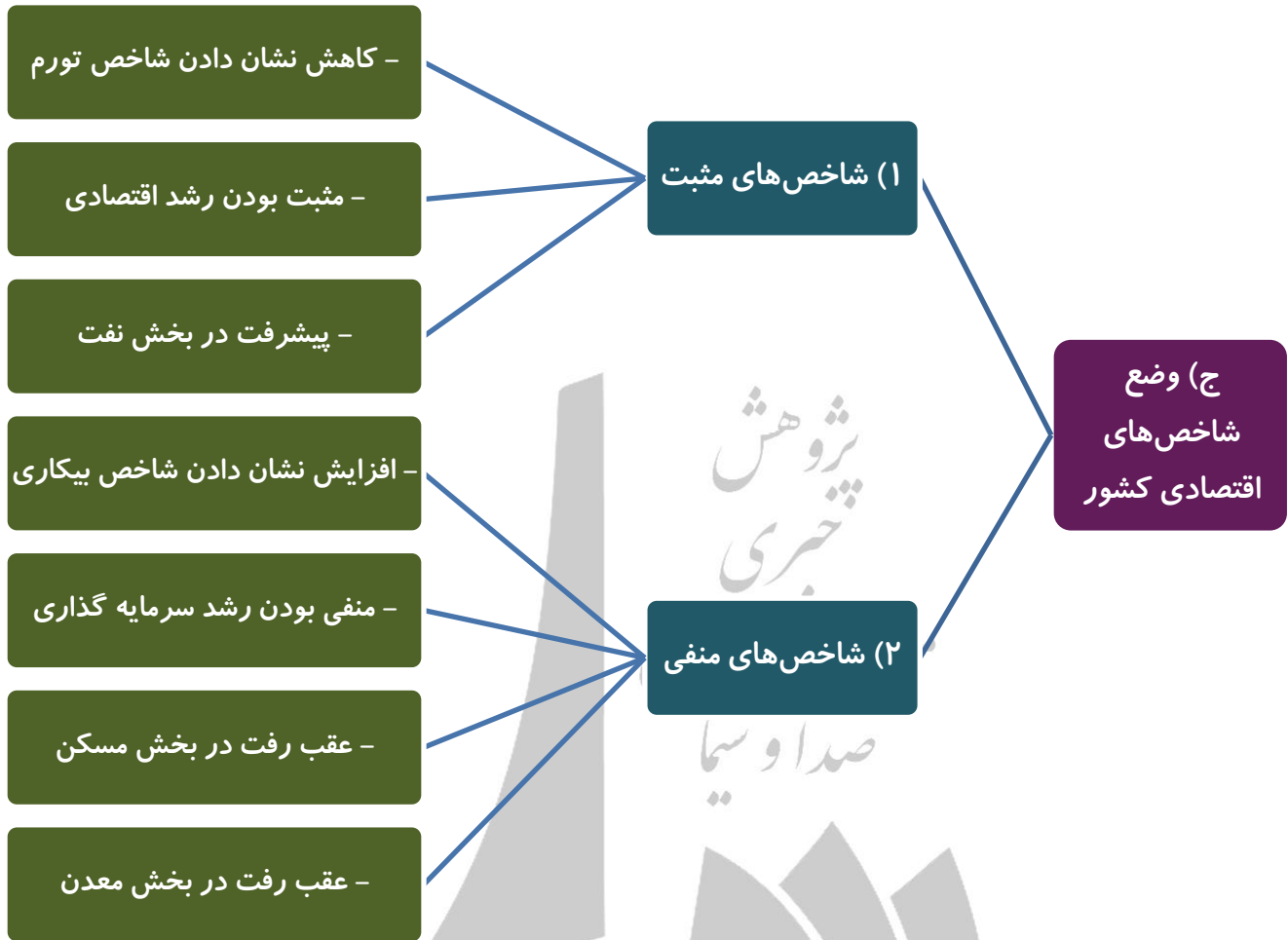
و) لزوم نظارت بر استمرار کارها تا به نتیجه نهایی رسیدن

ز) ظرفیت های مناسب کشور

ح) تمرکز دشمن بر اقتصاد ایران

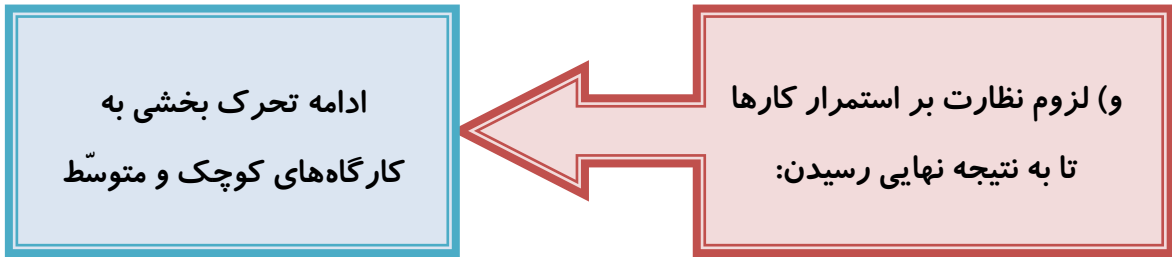
ج) وضع شاخص های اقتصادی کشور:

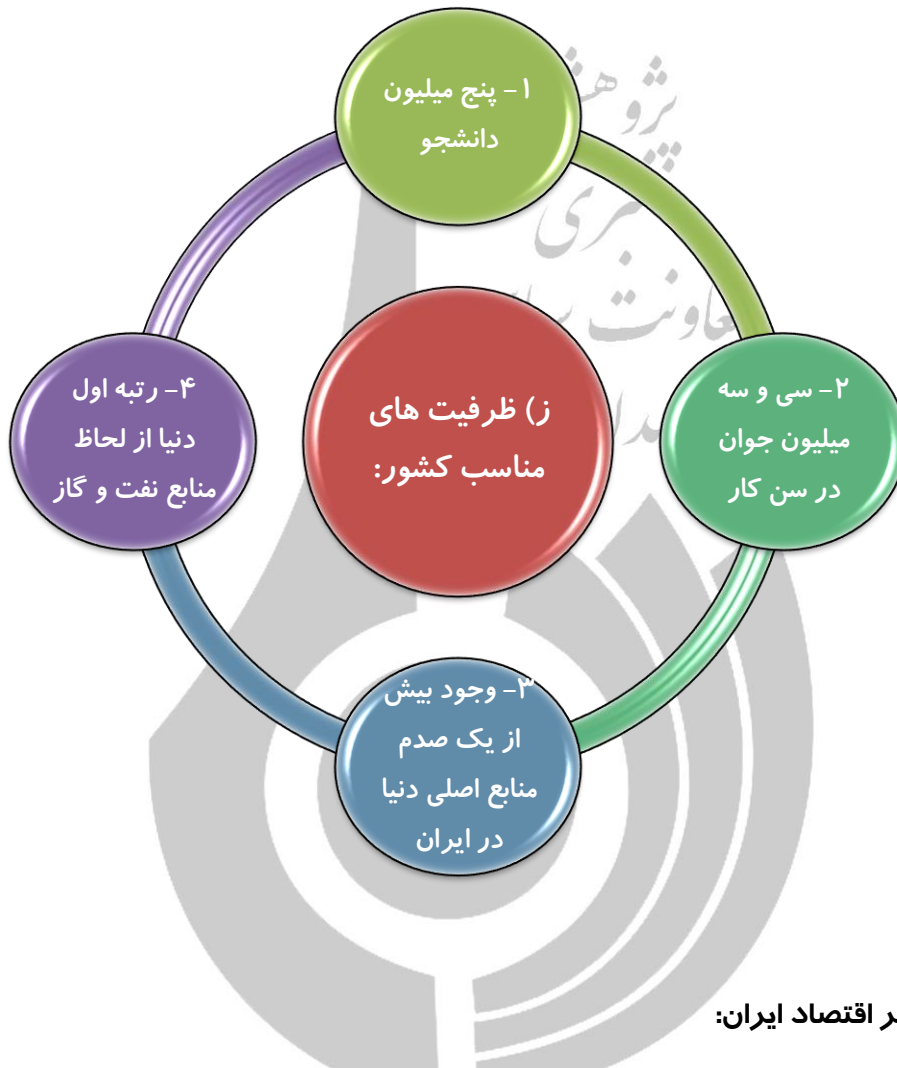
ه) ضرورت داشتن اقتصاد قوی، مطمئن و متکی به خود

و) لزوم نظارت بر استمرار کارها تا به نتیجه نهایی رسیدن:

ز) ظرفیت‌های مناسب کشور:

ح) تمرکز دشمن بر اقتصاد ایران:

۲- تولید داخلی

ج) الزامات تولید داخلی

ب) لوازم تولید داخلی

الف) فواید و نتایج تولید داخلی

الف) فواید و نتایج تولید داخلی:

۱- ایجاد اشتغال

۲- شکوفایی استعدادها و ابتکار جوانان

۳- مصرف نشدن ارز بااهمیت

۴- به کار افتادن پس اندازهای راکد

۵- جهش صادرات

۶- کم رنگ شدن مسابقه به رخ کشیدن مارک های خارجی

۷- از بین رفتن یا کم شدن مشکلات اجتماعی

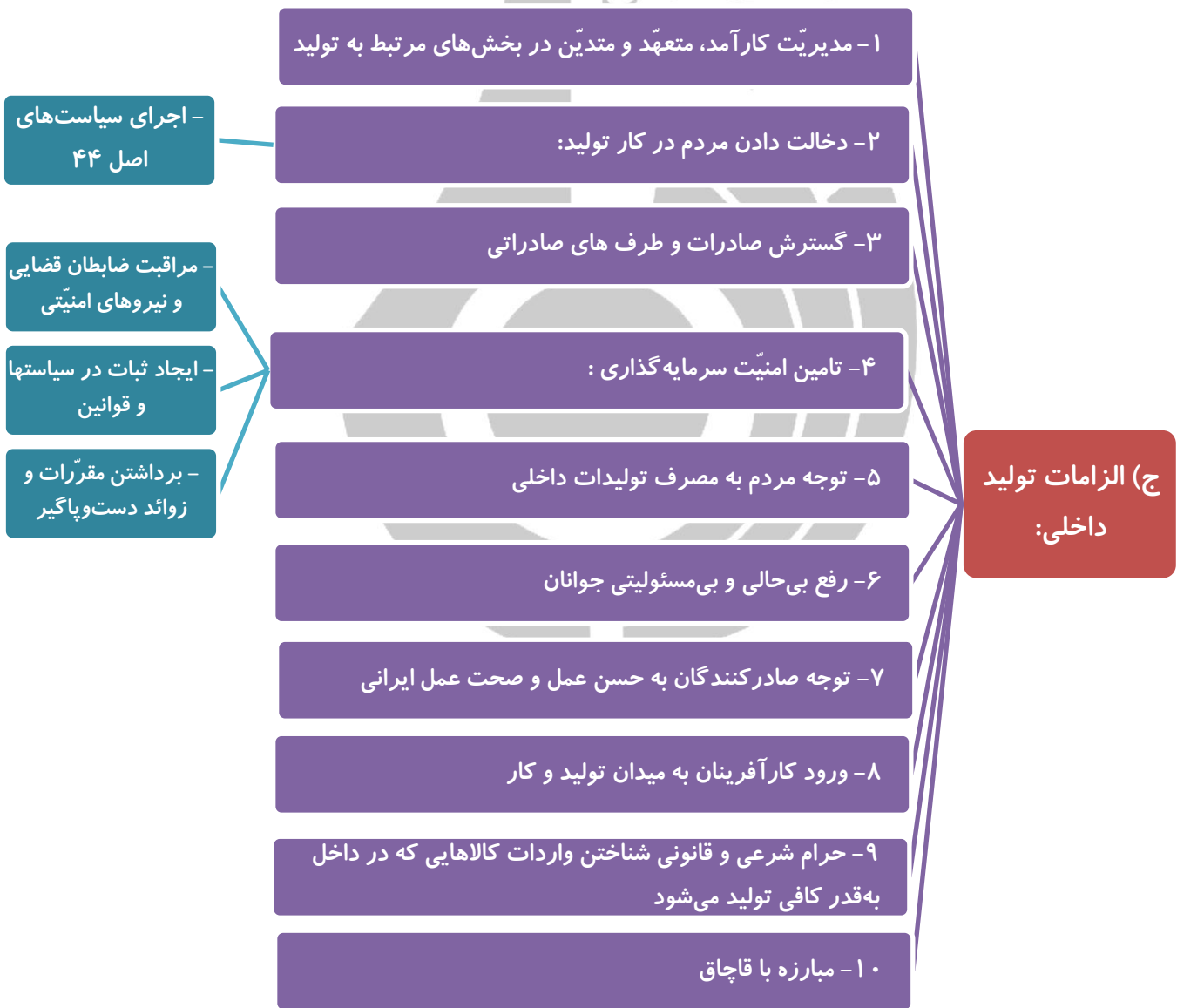
۸- ایجاد نشاط عمومی و ملی

۹- به کار افتادن ظرفیت های معدنی کشور

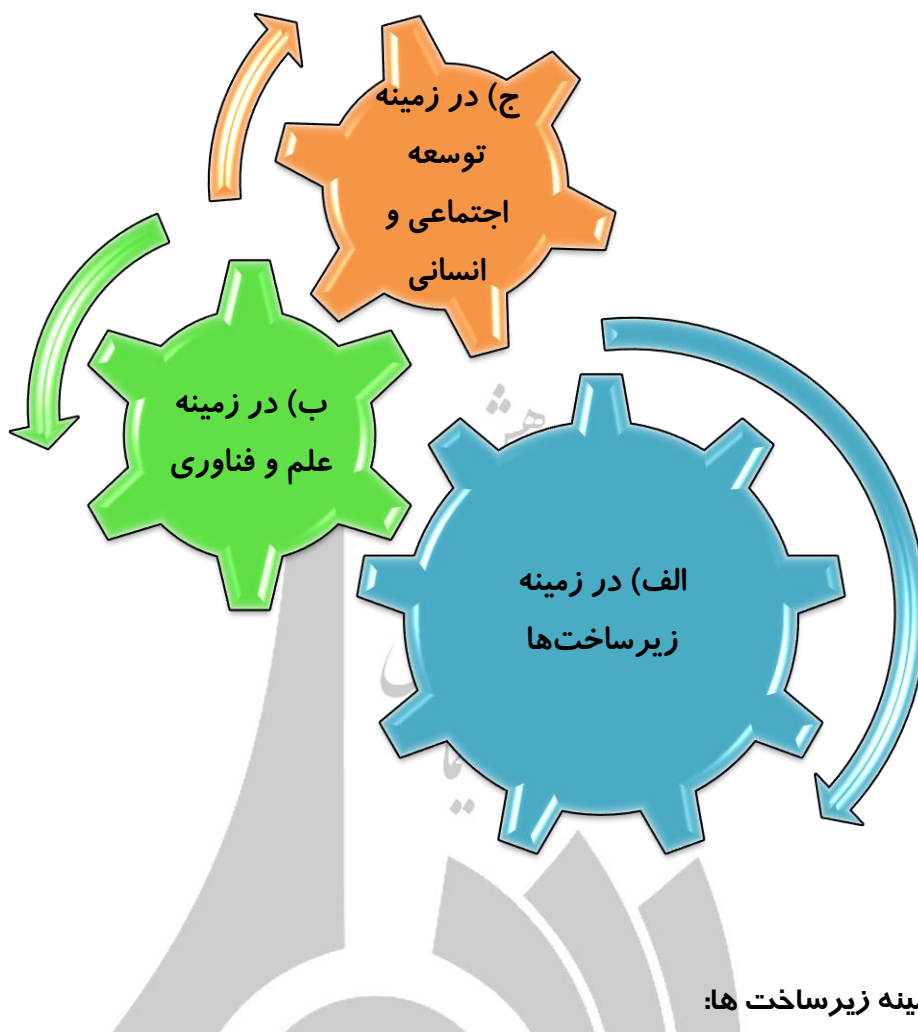
ب) لوازم تولید داخلی:

معاونت ساسی

۳- خدمات نظام (در مقایسه با قبل از انقلاب)

۱- شش برابر شدن راه‌های کشور	
۲- بیست برابر شدن ظرفیت بنادر کشور	
۳- سی برابر شدن سدهای مخزنی کشور	
۴- چهارده برابر شدن تولید برق کشور	
۵- پنجاه و هفت برابر شدن صادرات غیر نفتی کشور	
۶- سی برابر شدن تولید محصولات پتروشیمی	
۷- پانزده برابر شدن تولید محصولات فولادی	

ب) در زمینه علم و فناوری:

ج) در زمینه خدمت رسانی، پیشرفت‌های نظامی و توسعه اجتماعی و انسانی:

ج - نمودار پرسش‌هایی که در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی پاسخ داده شد

د - نمودار بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی از زاویه آینده نگری

بی توجهی به تحرک اقتصادی در کشور:

تهدید:

- ۱- ادامه یافتن رکود
- ۲- رفع نشدن مشکل بیکاری
- ۳- بهبود نیافتن وضع معیشت مردم
- ۴- فشار اقتصادی دشمن برای دلسرد کردن مردم از نظام

داشتن اقتصاد متکی به خود:

فرصت:

- ۱- عزت و اقتدار ملی
- ۲- سلامت و رفاه عمومی
- ۳- نرفتن زیر بار قدرت های سلطه گر
- ۴- رهایی از آسیب های اجتماعی

تولید ملی و داخلی:

فرصت:

- ۱- ایجاد اشتغال
- ۲- شکوفایی استعداد جوانان
- ۳- مصرف نشدن ارز بااهمیت
- ۴- به کار افتادن پس اندازهای راکد
- ۵- جهش صادرات
- ۶- کم رنگ شدن مسابقه به رخ کشیدن مارک های خارجی
- ۷- از بین رفتن یا کم شدن مشکلات اجتماعی
- ۸- ایجاد نشاط عمومی و ملی
- ۹- به کار افتادن ظرفیت های معدنی کشور

هـ - نمودار برخی از مهم‌ترین موارد و مصادیق در بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی

- ۱- بیکاری جوانان و به خصوص جوانان تحصیل کرده از خلاءهای بزرگ اقتصادی کشور
- ۲- کسب اطلاع مداوم رهبر انقلاب درباره معیشت مردم
- ۳- قانع کننده نبودن آمارهای رسمی درباره اینکه حرکت عمومی به سمت رفع مشکلات اقتصادی است
- ۴- آگاه بودن رهبر انقلاب از ضعف فعالیت های مسئولان کشور
- ۵- حمایت مسئولان در سال ۹۵ از کارگاه های کوچک و متوسط با صرف بودجه ۱۵ هزار میلیارد تومانی
- ۶- پیشرفت کار راه اندازی کارگاه های کوچک و متوسط اما نه به اندازه ای که هزینه شد
- ۷- ثروت عظیم پنج میلیون دانشجو و حدود ده میلیون فارغ التحصیل دانشگاهی
- ۸- آماری که اخیراً به رهبر انقلاب داده و معلوم شده است که ایران به تنهایی از لحاظ گاز هم در دنیا اول است
- ۹- پناه بردن امام سجاد به خدا درباره اینکه منابع معیشتی، به قدر کافی در اختیار مردم وجود نداشته باشد
- ۱۰- مطالبه‌ی رهبر انقلاب از مسئولان درباره تکیه بر تولید داخلی
- ۱۱- مطالبه رهبر معظم انقلاب درباره مبتلا نشدن به بلای اجتماعی و اخلاقی به رخ کشیدن مارک های خارجی
- ۱۲- تعداد متخصصان مهندسی در ایران جزو اولین ردیف‌های تعداد مهندسان در کشورهای دنیا
- ۱۳- اجازه رهبر انقلاب به دولت که بتوانند فقط بیست درصد را در صندوق توسعه ملی ذخیره کنند
- ۱۴- اظهارات مدیر نظامی صهیونیست درباره اینکه با ایرانی‌ها دشمن است اما نمی‌تواند خودش را از تحسین ما در ساخت موشک و هواپیما با وجود تحریم باز بدارد
- ۱۵- اظهار نظر چند سال پیش رهبر انقلاب درباره لزوم همکاری صنعت و دانشگاه
- ۱۶- گزارشی که نشان می‌دهد عمده معاملات تجاری ایران از صادرات و واردات، متاسفانه فقط با پنج یا شش کشور است
- ۱۷- سرمایه‌گذاری‌های همراه با تقلب که هر از چند گاهی سروصدای آن در نقطه‌ای از کشور به پا می‌شود
- ۱۸- اقدامات بعضی از صادرکنندگان برای بدبین کردن مشتری بیرون کشور به تولید داخلی
- ۱۹- خبرها درباره صرف ۱۵ تا ۲۰ و ۲۵ میلیارد دلار برای قاچاق در کشور
- ۲۰- گزارش‌ها درباره بندری در کشور که در روز سه هزار تا پنج هزار کانتینر وارد آن و فقط ۱۵۰ کانتینر بازدید می‌شود

فصل دوم:

پژوهش
تحری
معاونت ساسی
صدا و سیما

مهم‌ترین موضوعات و محورهای

بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع
زائران و مجاوران حرم رضوی

الف - مفاهیم کانونی در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی

ردیف	مفاهیم کانونی و نکات کلیدی	توضیح مفهوم به استناد عین بیانات
۱	اولویت فوری کشور	- «مسئله‌ی اقتصاد، مسئله‌ی اولویت‌دار کشور است؛ نه-فقط امسال، که چند سال است این مسئله در رأس اولویت‌های فوری کشور قرار دارد».
۲	تحرك اقتصادی	- «و نیاز به تحرك اقتصادی به شکل صحیح و با برنامه‌ریزی صحیح، در این چند سال محسوس بوده است و کارهایی هم شده است که من اشاره خواهم کرد».
۳	خلاءهای اقتصادی	- «لکن آنچه امروز برای ما مشهود است و مقابل چشممان می‌بینیم، [این است که] خلاءهای اقتصادی ما خلاءهای بزرگی است».
۴	معیشت طبقات ضعیف	- «مسئله‌ی معیشت طبقات ضعیف [مهم است]؛ ما اطلاعات را دائماً دنبال میکنیم و از وضع مردم در بخشهای مختلف کشور مطلع میشویم؛ مردم از لحاظ معیشت دچار مشکلند. مسئله‌ی بیکاری هست، مسئله‌ی سختی معیشت هست؛ و مشکلات گوناگونی که در زمینه‌ی فرهنگی و اجتماعی به دنبال اینها می‌آید.»
۵	رکود و بیکاری	- «صاحب‌نظران اقتصادی، آن کسانی که در زمینه‌ی مسائل اقتصادی صاحب‌نظرند، مشکل عمده را در رکود و بیکاری می‌بینند؛ حق هم با آنها است. یکی مسئله‌ی بیکاری است، یکی مسئله‌ی رکود تولید و کمبود تولید در داخل کشور است».
۶	مدیریت انقلابی فعال پر تحرك	- «ما هر جا یک مدیریت انقلابی فعال پر تحرك داشتیم، کار پیش رفته است؛ هر جا مدیریتهای ضعیف، بی‌حال، ناامید، غیرانقلابی، و بی‌تحرك داشتیم؛ کارها یا متوقف مانده است، یا انحراف پیدا کرده است. این مسئله‌ای است که وجود دارد؛ یک اشکالی و یک ضعفی است که وجود دارد؛ باید مدیرانمان ان‌شاءالله پُرانگیزه‌تر باشند، کارآمدتر باشند، تلاش بیشتری را انجام بدهند».
۷	اقتصاد قوی و مطمئن	- «من عرض میکنم بدون اینکه کشور یک اقتصاد قوی داشته باشد، اینها به دست نمی‌آید. نیاز ما اقتصاد قوی، تولید قوی، همراه با مدیریت قوی است؛ نیازمان این است: یک اقتصاد قوی و مطمئن و متکی به خود که دستمان به سمت دیگران دراز نباشد.»
۸	ظرفیت‌های بالقوه	- «نکته‌ی دوم این است که ظرفیتهای کشور بسیار بالا است؛ ما توانایی‌هایمان، استعدادمان در کشور خیلی زیاد است؛ یعنی اگر ما امیدواری‌هایی را به آینده ابراز میکنیم و میگوییم که این کارها باید انجام بگیرد یا میگوییم این کارها انجام خواهد گرفت، این با تکیه‌ی بر ظرفیتهای و توانایی‌های بالقوه‌ی کشور است».
۹	فشار اقتصادی	- «هدف دشمن این است که بتواند با فشار اقتصادی، ملت ایران را نسبت به نظام اسلامی و جمهوری اسلامی دلسرد و دلزده کند و بین ملت ایران و نظام اسلامی فاصله بیندازد و هدفهای خودش را از این راه دنبال کند».
۱۰	منابع معیشتی	- «وَ نَعُوذُ بِكَ مِنْ تَنَاوُلِ الْإِسْرَافِ وَ مِنْ فِقْدَانِ الْكَفَافِ؛ این نشان‌دهنده‌ی اهمیت مسئله‌ی اقتصادی است که امام سجّاد از خدای متعال درخواست میکند و به خدای متعال پناه میبرد. از اسراف و از اینکه منابع معیشتی، به قدر کافی در اختیار مردم وجود نداشته باشد، این نشان‌دهنده‌ی اهمیت مسئله‌ی اقتصاد است.»
۱۱	تولید ملی	- «آنچه بنده در مورد آینده به‌عنوان نقطه‌ی اولویت‌دار و کلیدی به آن نگاه میکنم، عبارت

		است از تولید؛ تولید ملی، تولید داخلی. توصیه‌ی بنده، خواسته‌ی بنده، مطالبه‌ی بنده، تکیه‌ی بر روی تولید داخلی است. تولید داخلی یک کلیدواژه است.»
۱۲	نشاط عمومی و ملی	«ایجاد نشاط ملی؛ خود تولید در کشور وقتی راه بیفتد، یک نشاط عمومی و ملی به وجود می‌آورد که این خودش یک عامل مهمی در پیشرفت کشور است.»
۱۳	وابستگی اقتصاد کشور به نفت	«معنای صندوق توسعه‌ی ملی این است که از درآمد نفت کشور -نفتی که بدون اینکه ارزش افزوده‌ای تولید کند، از چاه درمی‌آوریم و می‌فروشیم- هر سال یک درصدی کنار گذاشته بشود که وابستگی اقتصاد کشور به نفت کم بشود.»
۱۴	مدیریت کارآمد در تولید	«ما میتوانیم پیش برویم، یک خرده بایستی به خودمان تحرک ببخشیم. یکی از الزامات، مدیریت کارآمد و متعهد و متدین است. مسئولان بالای کشور، برای بخشهایی که به تولید ارتباط پیدا میکند، مدیریتهای کارآمد بگذارند؛ مدیریتهای بانشاط، با حال؛ مدیریتهای علاقه‌مند، پُرانگیزه، قوی.»
۱۵	گسترش صادرات	«یکی از سیاستهای اقتصاد مقاومتی همین است؛ گسترش صادرات و گسترش طرفهای صادراتی ما. اینکه ما به پنج کشور یا شش کشور اکتفا نکنیم و خودمان را محدود نکنیم.»
۱۶	امنیت سرمایه گذاری	«یکی دیگر، امنیت سرمایه‌گذاری است؛ که این کار ضابطین قوه‌ی قضائیه و کار نیروهای امنیتی است؛ باید کاری کنند که امنیت سرمایه‌گذاری محفوظ باشد.»
۱۷	صحت عمل ایرانی در صادرات	«آنچه در صادرات ما انجام میگیرد، بایستی نماینده و نمودار حسن عمل و صحت عمل ایرانی باشد؛ اگرچنانچه این جور عمل نکنیم، بی‌مسئولیتی است.»
۱۸	واردات و قاچاق	«دو مسئله‌ی مهم در زمینه‌ی تولید وجود دارد: یکی مسئله‌ی واردات است، یکی مسئله‌ی قاچاق است.»
۱۹	حرام شرعی و قانونی برخی انواع واردات	«واردات کالاهایی که در داخل به‌قدر کافی تولید میشود، بایستی به‌صورت یک حرام شرعی و قانونی شناخته بشود؛ آنچه در داخل تولید میشود، از خارج وارد نشود.»
۲۰	خدمات ارزشمند نظام پس از انقلاب	«اگر وضع ملت را و وضع کشور را مقایسه کنیم با قبل از دوران اسلامی یعنی در دوران طاغوت، آن وقت معلوم میشود که چه خدمات بزرگ و ارزشمندی را نظام اسلامی تقدیم کرده است.»

ب - شاخص‌های محوری بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
۱	فوریت و اهمیت مسئله اقتصاد	<p>الف) نیاز کشور به تحرک مهم اقتصادی در سال ۹۶:</p> <p>وَ نَعُوذُ بِكَ مِنْ تَنَاوُلِ الْإِسْرَافِ وَ مِنْ فِقْدَانِ الْكَفَافِ</p> <p>ب) مشکلات عمده اقتصادی کشور:</p> <p>۱- رکود</p> <p>۲- بیکاری</p> <p>۳- تامین معیشت طبقات ضعیف</p> <p>ج) وضع شاخص‌های اقتصادی کشور:</p> <p>(۱) شاخص‌های مثبت:</p> <p>- کاهش نشان دادن شاخص تورم</p> <p>- مثبت بودن رشد اقتصادی</p> <p>- پیشرفت در بخش نفت</p> <p>(۲) شاخص‌های منفی:</p> <p>- افزایش نشان دادن شاخص بیکاری</p> <p>- منفی بودن رشد سرمایه‌گذاری</p> <p>- عقب‌رفت در بخش مسکن</p> <p>- عقب‌رفت در بخش معدن</p> <p>د) لزوم مدیریت انقلابی فعال و پرتحرک</p> <p>ه) ضرورت داشتن اقتصاد قوی، مطمئن و متکی به خود:</p> <p>۱- دستیابی به عزت، امنیت و اقتدار ملی</p> <p>۲- سلامت و رفاه عمومی</p> <p>۳- پیشرفت همه‌جانبه</p> <p>۴- استقلال از قدرت‌های سلطه‌گر جهانی</p> <p>۵- شکوفایی استعدادها</p> <p>۶- رها شدن و نجات یافتن از آسیب‌های اجتماعی</p>	<p>الف)- «برادران و خواهران عزیز! امسال سال مهمی برای کشور است؛ هم به جهت نیاز کشور به یک تحرک مهم اقتصادی که ان‌شاءالله مسئولین کشور به آن بیندیشند و بپردازند، و هم از جهت در پیش بودن انتخابات ریاست جمهوری و انتخابات شوراهای شهر و روستا که آن‌هم در جای خود بسیار مهم است. برادران و خواهران عزیز! مسئله‌ی اقتصاد، مسئله‌ی اولویت‌دار کشور است؛ نه فقط امسال، که چند سال است این مسئله در رأس اولویتهای فوری کشور قرار دارد و نیاز به تحرک اقتصادی به شکل صحیح و با برنامه‌ریزی صحیح، در این چند سال محسوس بوده است و کارهایی هم شده است که من اشاره خواهم کرد. اولویت امروز ملت ایران، مسئله‌ی اقتصادی است.»</p> <p>ب)- «امام سجاد (علیه‌الصلاة والسلام) در دعا به خدای متعال عرض میکنند: وَ نَعُوذُ بِكَ مِنْ تَنَاوُلِ الْإِسْرَافِ وَ مِنْ فِقْدَانِ الْكَفَافِ؛ این نشان‌دهنده‌ی اهمیت مسئله‌ی اقتصادی است که امام سجاد از خدای متعال درخواست میکند و به خدای متعال پناه میبرد. از اسراف و از اینکه منابع معیشتی، به قدر کافی در اختیار مردم وجود نداشته باشد، این نشان‌دهنده‌ی اهمیت مسئله‌ی اقتصاد است. پس باید در این زمینه بحث کنیم.»</p> <p>ب) - «خب، اقتصاد مقاومتی را مطرح کردیم و گفتیم؛ دوستان و فعالان مسئول در قوه‌ی مجریه و بقیه‌ی دستگاه‌های کشور، با علاقه این مسئله را دنبال کردند و برنامه‌ریزی‌هایی کردند، کارهایی را انجام دادند. خب این کارها خوب است و من به بعضی از آنها هم اشاره خواهم کرد لکن آنچه امروز برای ما مشهود است و مقابل چشممان می‌بینیم، [این است که] خلأهای اقتصادی ما خلأهای بزرگی است. یکی - مسئله‌ی بیکاری است؛ بخصوص بیکاری جوانان و بخصوص بیکاری جوانان تحصیل‌کرده. این یک خلأ است، یک حفره است. این را باید تأمین کرد. مسئله‌ی معیشت طبقات ضعیف [مهم است]؛ ما اطلاعات را دائماً دنبال میکنیم و از وضع مردم در بخشهای مختلف کشور مطلع میشویم؛ مردم از لحاظ معیشت دچار مشکلند. مسئله‌ی بیکاری هست، مسئله‌ی سختی معیشت هست؛ و مشکلات گوناگونی که در زمینه‌ی فرهنگی و اجتماعی به دنبال اینها می‌آید. خب، عرض کردیم که دشمن هم بر روی همینها تمرکز میکند و روی اینها تبلیغات میکند. صاحب‌نظران اقتصادی، آن کسانی که در زمینه‌ی مسائل اقتصادی صاحب‌نظرند، مشکل عمده را در رکود و بیکاری می‌بینند؛ حق هم با آنها است. یکی مسئله‌ی بیکاری است، یکی مسئله‌ی رکود تولید و کمبود تولید در داخل کشور است. خب اینها در اقتصاد مقاومتی هست منتها اقتصاد مقاومتی یک مجموعه است. اگر ما بتوانیم این مجموعه را تجزیه کنیم و در هر فرصت زمانی، بر روی بخشی از مسائل مهم آن تکیه‌ی بیشتری در کشور انجام بگیرد، مطمئناً خواهیم توانست نتایج خوبی از آن بگیریم.»</p> <p>ج)- «امروز مشکلات ما در زمینه‌ی بخشی از شاخصها، مشکلات زیادی است. بعضی از شاخصها خوب است؛ فرض بفرمایید که شاخص تورم کاهش نشان میدهد که این خوب است، اما شاخص بیکاری افزایش نشان میدهد یعنی بیکاری بیشتر شده است. اینها آمارهای رسمی خود مسئولین است. یا رشد اقتصادی، مثبت نشان میدهد اما رشد سرمایه‌گذاری، منفی است؛ که این یکی از عیوب اساسی و بزرگ است. یا مثلاً در بعضی از بخشها - مثل بخش نفت - پیشرفت داریم، [اما] در بعضی از بخشهای دیگر - مثل بخش معدن، مثل مسکن -</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>(و) لزوم نظارت بر استمرار کارها تا به نتیجه نهایی رسیدن:</p> <p>- ادامه تحرک بخشی به کارگاه‌های کوچک و متوسط</p> <p>(ز) ظرفیت‌های مناسب کشور:</p> <p>۱- پنج میلیون دانشجوی ۲- سی و سه میلیون جوان در سن کار ۳- وجود بیش از یک صدم منابع اصلی دنیا در ایران ۴- رتبه اول دنیا از لحاظ منابع نفت و گاز</p> <p>(ح) تمرکز دشمن بر اقتصاد ایران:</p> <p>۱- ضربه‌زدن اقتصادی ۲- فشار اقتصادی برای دلسرد کردن مردم ۳- نسبت دادن کمبودهای معیشتی و اقتصادی به نظام</p>	<p>عقب‌رفت داریم. یعنی آمارهای رسمی انسان را قانع نمی‌کند به اینکه حرکت عمومی به سمت رفع مشکلات اقتصادی است.»</p> <p>(د) «خب، ضعفهایی هم داشته‌ایم که کم نبوده؛ بنده از ضعفهای فعالیتهای مسئولین کشور -از جمله خود این حقیر- در سطح عموم ملت ایران و در طول سالها، آگاهم؛ ضعفهای زیادی وجود داشته که این مربوط به مدیریتهای ما است، مربوط به حرکت عمومی نظام اسلامی نیست. ما هر جا یک مدیریت انقلابی فعال پُر تحرک داشتیم، کار پیش رفته است؛ هر جا مدیریتهای ضعیف، بی‌حال، ناامید، غیرانقلابی، و بی‌تحرک داشتیم؛ کارها یا متوقف مانده است، یا انحراف پیدا کرده است. این مسئله‌ای است که وجود دارد؛ یک اشکالی و یک ضعفی است که وجود دارد؛ باید مدیرانمان ان‌شاءالله پُر انگیزه‌تر باشند، کارآمدتر باشند، تلاش بیشتری را انجام بدهند، و به حول و قوه‌ی الهی همین جور هم خواهد شد. من به‌طور قاطع عرض می‌کنم که اگر مدیریت در بخشهای مختلف کشور، متدین باشد، انقلابی باشد و کارآمد باشد، همه‌ی مشکلات کشور حل خواهد شد؛ ما مشکل غیرقابل حلی در کشور نداریم. یک نکته این بود که عرض شد.»</p> <p>(ه) « ببینید، ما برای کشورمان و برای ملتمان چه می‌خواهیم؟ ما می‌خواهیم ملت و کشور به کجا برسد؟ ما برای ملت ایران امنیت ملی می‌خواهیم، عزت ملی می‌خواهیم، سلامت عمومی می‌خواهیم، رفاه عمومی می‌خواهیم؛ پیشرفت همه‌جانبه می‌خواهیم، استقلال از قدرتهای سلطه‌گر جهانی می‌خواهیم، شکوفایی استعدادها می‌خواهیم، رها شدن و نجات یافتن از آسیب‌های اجتماعی -مثل اعتیاد و فساد و امثال اینها- می‌خواهیم؛ اینها را برای کشور می‌خواهیم؛ اینها چیزهایی است که ما در زمینه‌ی مسائل مادی برای کشورمان دنبال می‌کنیم و می‌خواهیم. آن وقتی ملت به آسایش خواهد رسید که این مواد برای او در داخل کشور تأمین بشود. خب چگونه میشود اینها را به دست آورد؟ عزت ملی، امنیت ملی، اقتدار ملی، پیشرفت همه‌جانبه چه جور به دست می‌آید؟ من عرض می‌کنم بدون اینکه کشور یک اقتصاد قوی داشته باشد، اینها به دست نمی‌آید. نیاز ما اقتصاد قوی، تولید قوی، همراه با مدیریت قوی است؛ نیازمان این است: یک اقتصاد قوی و مطمئن و متکی به خود که دستمان به سمت دیگران دراز نباشد، بتوانیم انتخاب کنیم، بتوانیم حرکت کنیم، بتوانیم اقدام کنیم، بتوانیم روی قیمت نفت اثر بگذاریم، پول ملی را ارزشمند کنیم، قدرت خرید مردم را بالا ببریم؛ بدون یک اقتصاد قوی این جوری، نه به یک عزت مستمری خواهیم رسید، نه به یک امنیت مستمری خواهیم رسید؛ این چیزها را باید تأمین کنیم. اهمیت اقتصاد این است. و البته بدون اتحاد ملی هم به دست نمی‌آید؛ بدون پیوند عمومی ملت با نظام هم این خواسته‌ها به دست نمی‌آید؛ بدون فرهنگ انقلابی هم به دست نمی‌آید؛ بدون مسئولان شجاع و فعال و پُرکار هم این خواسته‌ها تأمین نخواهد شد. همه‌ی اینها را لازم داریم و باید تأمین کنیم و میتوانیم تأمین کنیم. [پس] یکی از مشکلات عمده‌ی کنونی ما مسئله‌ی اقتصاد است.»</p> <p>(و) «در سال ۹۵ کارهای خوبی انجام گرفت. حق این است که به تلاشهایی که مسئولان محترم انجام داده‌اند بپردازیم و از آنها قدردانی بکنیم. در اوائل سال گذشته که بنده در همین جلسه‌ی اول سال تأکید زیادی بر روی کارگاه‌های کوچک و متوسط کرده بودم، مسئولین تصمیم گرفتند که به کارگاه‌های کوچک و متوسط کمک کنند؛ پانزده هزار میلیارد تومان بودجه گذاشتند برای اینکه مثلاً حدود بیست هزار کارگاه کوچک را تحرک ببخشند و فعال کنند و از رکود خارج کنند؛ اقدام هم کردند، البته یک قدری دیر شد لکن بالاخره اقدام شروع شد و</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>انجام گرفت. خب این اقدام، اقدام خوبی بود منتها در هر کار خوبی، آنچه لازم است، نظارت و استمرار است. اگر چنانچه نظارت لازم و توجه و دقت لازم در ادامه‌ی کار انجام نگیرد، کار به سرانجام نمی‌رسد؛ یا به سرانجام مطلوب نمی‌رسد. من توضیح خواستم از کسانی که دست‌اندرکار این قضیه بودند و از طرق مختلف، از لحاظ میدانی تفحص کردم، [فهمیدم] خب کار پیش رفته است منتها نه به آن اندازه‌ای که هزینه شده. کار پیشرفت‌هایی داشته است منتها آن‌جوری که مورد نظر است و باید پیش میرفت و انجام می‌گرفت، انجام نگرفته است. باید کاری کنیم که تدابیر مسئولان و سیاستهای اجرایی مسئولان بتواند به نتایج نهایی برسد».</p> <p>(ز) «نکته‌ی دوم این است که ظرفیتهای کشور بسیار بالا است؛ ما توانایی‌هایمان، استعدادمان در کشور خیلی زیاد است؛ یعنی اگر ما امیدواری‌هایی را به آینده ابراز میکنیم و میگوییم که این کارها باید انجام بگیرد یا میگوییم این کارها انجام خواهد گرفت، این با تکیه‌ی بر ظرفیتهای بالقوه‌ی کشور است. ما کشورمان، هم از لحاظ نیروی انسانی، هم از لحاظ نیروهای طبیعی -نیروهای زیرزمینی، روی زمینی و امکانات گوناگون- جزو کشورهای ثروتمند محسوب میشود. از لحاظ نیروی انسانی -همین‌طور که عرض کردیم- پنج میلیون دانشجو، یک ثروت عظیمی برای کشور است؛ علاوه‌ی بر این، ما حدود ده میلیون فارغ‌التحصیل دانشگاهی داریم که اینها میتوانند کارهای مختلف را انجام بدهند. ما ۳۳ میلیون جوانی که در سن کار باشد -یعنی بین پانزده سال و چهل سال سن داشته باشد- در کشور داریم؛ یعنی یک کشور جوان [هستیم] که دارای این توانایی است که بتواند کار کند. برطبق [عقیده‌ی] اهل نظر و اهل فن، بهترین زمان [کارایی] انسان دارای توان کار -مرد و زن- بین پانزده سال و چهل سال است و ما از این جهت، در کشور وضعمان بحمدالله بسیار خوب است و ۳۳ میلیون از جمعیت کشور در این سنین قرار دارند، که میتوانند کار کنند، میتوانند بارهای سنگین را بر دوش خودشان حمل کنند. در منابع زیرزمینی [هم] در دنیا پیشرفته هستیم. من یک وقتی عرض کردم (۴) که جمعیت کشور در حدود یک صدم جمعیت دنیا است اما تقریباً همه‌ی منابع اصلی ما از یک صدم بیشتر است؛ بعضی دو صدم است، بعضی سه صدم است، بعضی پنج صدم است؛ یعنی ما از لحاظ منابع، دستمان باز است. در همین جلسه‌ی اول سال -یکی دو سال قبل- (۵) گفتم که ما از لحاظ منابع نفت و گاز بر روی هم، در دنیا اولیم؛ یعنی بهترین کشور و ثروتمندترین کشور در همه‌ی دنیا از لحاظ منابع نفت و گاز بر روی هم [ما هستیم]، گفتم که ما در درجه‌ی اول قرار داریم. اخیراً آماری به بنده دادند و معلوم شد که ما از لحاظ تنها گاز هم در دنیا اولیم، یعنی هیچ کشوری به قدر کشور ما نفت و گاز ندارد، و درخصوص گاز، هیچ کشوری در دنیا به قدر ما گاز ندارد که امروز یکی از منابع مهم انرژی است. خب این کشور، کشور ثروتمندی است؛ بیخود نیست که دشمنان ما -[یعنی] قدرتهای سلطه‌گر، آمریکا و امثال آن- چشم طمع دوخته‌اند به این کشور و میخواهند این کشور را زیر سلطه دریاورند. البته این آرزوی همیشگی آنها است و این آرزو برآورده نخواهد شد و این آرزو را قطعاً به گور خواهند برد».</p> <p>(ح) «توجه کنید که اولویت دشمن هم مسئله‌ی اقتصادی است؛ یعنی امروز دشمنان جمهوری اسلامی برای اینکه بتوانند اهداف خودشان را در مورد ایران و ایرانی و جمهوری اسلامی محقق کنند، دنبال راهکارهای اقتصادی، و یا به تعبیر درست‌تر، دنبال ضربه‌زدن اقتصادی به ملت ایرانند. هدف دشمن این است که</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>بتواند با فشار اقتصادی، ملت ایران را نسبت به نظام اسلامی و جمهوری اسلامی دلسرد و دلزده کند و بین ملت ایران و نظام اسلامی فاصله بیندازد و هدفهای خودش را از این راه دنبال کند. البته من به شما عرض کنم دشمن نادان بی‌ایمان ما سالها است که این تلاش را میکند برای جدا کردن ملت از نظام [اولی] موفق نشده است؛ بعد از این هم به حول و قوه‌ی الهی موفق نخواهد شد. خب، دشمن توفیق پیدا نمیکند اما ما موظفیم این بحث را طرح کنیم؛ برای اهمیت آن، برای توجه مسئولان به آن، برای ایجاد پیوندها و ارتباطات همکاری میان مردم و مسئولان در زمینه‌ی اقتصاد؛ چون مسئله‌ی اقتصاد، مسئله‌ی معیشت مردم، مسئله‌ی بسیار مهمی است و من مقداری در این زمینه‌ها عریضی خواهم کرد؛ [البته] به‌طور اجمال در پیام اول سال، دیروز به عرض ملت ایران رساندیم، امروز یک مقداری مسئله را باز میکنم. امام سجّاد (علیه‌الصّلاة‌والسّلام) در دعا به خدای متعال عرض میکنند: وَ نَعُوذُ بِكَ مِنْ تَنَاوُلِ الْإِسْرَافِ وَ مِنْ فَقْدَانِ الْكَفَافِ؛ این نشان‌دهنده‌ی اهمیت مسئله‌ی اقتصادی است که امام سجّاد از خدای متعال درخواست میکند و به خدای متعال پناه میبرد. از اسراف و از اینکه منابع معیشتی، به قدر کافی در اختیار مردم وجود نداشته باشد، این نشان‌دهنده‌ی اهمیت مسئله‌ی اقتصاد است. پس باید در این زمینه بحث کنیم.</p> <p>ولیکن قبل از آنکه وارد بحث اصلی بشوم، دو نکته را مایلیم حتماً مورد تأکید قرار بدهم و به شما عزیزانی که تشریف دارید و کسانی که این صحبت را بعداً می‌شنوند، این دو نکته را یادآوری کنم: نکته‌ی اول؛ دشمن در تبلیغات وسیع خود تلاش میکند که کمبودهای معیشتی و اقتصادی کشور را به نظام اسلامی و به جمهوری اسلامی نسبت بدهد؛ این نقشه‌ی دشمن است. آنها میخواهند این جور وانمود بکنند که نظام اسلامی قادر نبوده است و قادر نیست مشکل اقتصادی ملت ایران را و مشکلات اساسی ملت ایران را حل کند و گره‌ها را باز کند؛ یک سوءاستفاده‌ی این‌جوری میخواهند بکنند برای کوبیدن نظام اسلامی. این حرف ناشی از بغض و عداوت و کینه‌ی آنها به نظام اسلامی است. این یک حرف خلاف واقع است، خدماتی که نظام اسلامی و جمهوری اسلامی به ایران و ملت ایران در این مدت کرده است، یک خدمات برجسته و فوق‌العاده است».</p>
۲	تولید داخلی	<p>الف) فواید و نتایج تولید داخلی:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- ایجاد اشتغال ۲- شکوفایی استعدادها و ابتکار جوانان ۳- مصرف نشدن ارز بااهمیت ۴- به کار افتادن پس اندازهای راكد ۵- جهش صادرات ۶- کم‌رنگ شدن مسابقه به رخ کشیدن مارک های خارجی ۷- از بین رفتن یا کم شدن مشکلات اجتماعی ۸- ایجاد نشاط عمومی و ملی ۹- به کار افتادن ظرفیت های معدنی کشور 	<p>الف) - «خب، حالا از گذشته عبور کنیم، به آینده نگاه کنیم. آنچه بنده در مورد آینده به‌عنوان نقطه‌ی اولویت‌دار و کلیدی به آن نگاه میکنم، عبارت است از تولید؛ تولید ملی، تولید داخلی. توصیه‌ی بنده، خواسته‌ی بنده، مطالبه‌ی بنده، تکیه‌ی بر روی تولید داخلی است. تولید داخلی یک کلیدواژه است. اینها را عرض میکنیم تا اولاً چون در محضر ملت ایران این حرفها دارد گفته میشود، مسئولین محترم به این توجه کنند و روی آن تکیه کنند، ثانیاً افکار عمومی مردم هم در همین جهت مطالبه‌گر باشد؛ مطالبات مردم هدایت بشود به این سمتی که مورد توجه و مورد تعرض امروز ما است. من این جور احساس میکنم که اساس کار فعلاً برای این برهه‌ی از اقتصاد کشور، مسئله‌ی تولید ملی و تولید داخلی است. این یک کلیدواژه است، سرفصل‌های متعددی از این مسئله ناشی میشود. اگر ما توانستیم تولید داخلی را رونق بدهیم، اشتغال به وجود می‌آید و مشکل بیکاری - که یکی از مصیبت‌های امروز کشور ما بیکاری جوانان است و نرخ بیکاری، بالا است- برطرف خواهد شد یا کاهش پیدا خواهد کرد. من اینجا چند خصوصیت را ذکر کرده‌ام که البته این چند مورد هرکدام فصل مشبعی بحث لازم دارد، من ناچارم فقط به [گفتن] فهرست اکتفا کنم. یکی از سرفصل‌ها اشتغال است. یکی از سرفصل‌هایی که از تولید به دست می‌آید، شکوفایی استعدادها و ابتکار جوانها</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>ب) لوازم تولید داخلی:</p> <p>۱- نیروی انسانی:</p> <p>- ۳۳ میلیون نفر در سنین کار</p> <p>- ده میلیون تحصیلات تکمیلی کرده</p> <p>دانشگاهی</p> <p>- پنج میلیون دانشجوی</p> <p>- جزو اولین ردیف های تعداد مهندس در دنیا</p> <p>۲- سرمایه:</p> <p>- سرمایه و امکانات شخصی</p> <p>- صندوق توسعه ملی</p> <p>۳- ابزار کار مدرن</p> <p>ج) الزامات تولید داخلی:</p> <p>۱- مدیریت کارآمد، متعهد و متدین در بخش های مرتبط به تولید</p> <p>۲- دخالت دادن مردم در کار تولید:</p> <p>- اجرای سیاست های اصل ۴۴</p> <p>۳- گسترش صادرات و طرف های صادراتی</p> <p>۴- تامین امنیت سرمایه گذاری :</p> <p>- مراقبت ضابطان قضایی و نیروهای امنیتی</p> <p>- ایجاد ثبات در سیاست ها و قوانین</p> <p>- برداشتن مقررات و زوائد دستوپاگیر</p> <p>۵- توجه مردم به مصرف تولیدات داخلی</p> <p>۶- رفع بی حالی و بی مسئولیتی جوانان</p> <p>۷- توجه صادرکنندگان به حسن عمل و صحت عمل ایرانی</p> <p>۸- ورود کارآفرینان به میدان تولید و کار</p> <p>۹- حرام شرعی و قانونی شناختن واردات کالاهایی که در داخل به قدر کافی تولید می شود</p> <p>۱۰- مبارزه با قاچاق</p>	<p>است. وقتی که بازار تولید گرم باشد و رونق داشته باشد، استعداد جوانها شکوفا میشود و ابتکارهایی را به میدان می آورند. سوّم، مصرف نشدن ارز بااهمّیت؛ که ارز کشور - که دارای اهمّیت است- برای کالاهای مصرفی، مصرف نخواهد شد، هزینه نخواهد شد. بعد، به کار افتادن پس اندازهای راکد [برای] آنهایی که پس انداز دارند؛ اگر در کشور تولید رونق پیدا بکنند، پس اندازهایی که راکد هستند، به گردش می افتند و خودشان برای کشور تولید ثروت میکنند. جهش صادرات؛ اگر تولید باشد، صادرات هم جهش پیدا خواهد کرد و باز برای کشور ایجاد ثروت و تولید ثروت خواهد کرد. یک فایده‌ی دیگر، کم رنگ شدن مسابقه‌ی به رخ کشیدن مارکهای خارجی [است]. امروز یکی از بلاهای اجتماعی و اخلاقی بزرگ ما این است که مارکهای خارجی را به رخ هم میکشیم؛ این لباس، این کفش، این کیف، این محصول، مال فلان کارخانه‌ی معروف خارجی است. بنده به رخ دیگری میکشیم، او به رخ دیگری میکشد؛ یک مسابقه‌ای در این مورد به راه می افتد؛ ما در واقع، این بلای فرهنگی و این مشکل فرهنگی را به وسیله‌ی رونق تولید میتوانیم در کشور کم کنیم یا جلوییش را بگیریم. یکی از فواید تولید، از بین رفتن یا کم شدن مشکلات و ناهنجاری‌های اجتماعی است؛ بیکاری موجب فساد است، موجب تأخیر ازدواج است، موجب اعتیاد است؛ اگر بیکاری وجود نداشته باشد، اینها هم از بین می‌رود؛ تولید میتواند علاج اینها هم محسوب بشود. ایجاد نشاط ملی؛ خود تولید در کشور وقتی راه بیفتد، یک نشاط عمومی و ملی به وجود می‌آورد که این خودش یک عامل مهمی در پیشرفت کشور است. ظرفیتهای معدنی کشور - که امروز متأسفانه خیلی در این زمینه عقب هستیم- به کار می‌افتد و میتوانیم از منابع خدادادی که خدای متعال به این ملت بخشیده است، استفاده کنیم. این چند عنوان و سرفصل است؛ اگر شما فکر کنید، باز سرفصل‌های دیگری هم پیدا میکنید؛ اینها همه نتایج و آثار و فواید رونق تولید در کشور است.</p> <p>ب) - «خب، ما یک کلمه می‌گوییم تولید -تولید ملی، تولید داخلی- اما خب امکاناتی لازم دارد؛ آیا ما این امکانات را داریم یا میتوانیم به دست بیاوریم؟ جواب بنده این است که بله. ما این امکانات را امروز هم داریم؛ بعضی را بالفعل داریم، بعضی را میتوانیم به دست بیاوریم. این امکانات عمدتاً نیروی انسانی است، مهارت است، سرمایه است و ابزار کار لازم و پیشرفته است؛ اینها چیزهایی است که برای یک تولید موفق در یک کشور مورد نیاز است. من معتقدم که ما بعضی از این وسایل و امکانات را الان بالفعل در کشور داریم، بعضی را هم میتوانیم در کشور به وجود بیاوریم، بدون اینکه دشواری زیادی داشته باشد. اما نیروی انسانی؛ عرض کردیم که ۳۳ میلیون [نفر] از جمعیت کشور در سنین کارند؛ یعنی سنشان از پانزده سال تا چهل سال است. البته آن کسانی که توانایی کار دارند بیشترند، یعنی از پانزده سال تا ۶۵ سال -که ۶۵ سال را مثلاً دوران از کارافتادگی به حساب می‌آورند- ۵۵ میلیون [نفر] جمعیتند اما آن که جوان محسوب میشود و میتواند در میدان کار فعالیت کند، لااقل ۳۳ میلیون نیروی کارند. ما ده میلیون تحصیل کرده‌ی دانشگاهی داریم، نزدیک به پنج میلیون دانشجو داریم؛ اینها ثروت است برای کشور. کسانی که مطلع بودند، به ما اطلاع دادند که تعداد متخصصین مهندسی در کشور ما جزو اولین ردیفهای تعداد مهندسين در کشورهای دنیا - حتی در کشورهای پیشرفته و بزرگ- است؛ یعنی امکانات از لحاظ انسانی، این قدر بسیار است. سرمایه؛ یکی از چیزهایی که برای تولید لازم است، سرمایه است. غالباً گفته میشود که ما سرمایه‌ی لازم برای اینکه تولیدکننده را بتوانیم به</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>تولید وادار کنیم نداریم؛ بنده این را قبول ندارم. علاوه بر امکانات شخصی - که اشخاص خودشان امکاناتی دارند- دولت توانسته است صندوق توسعه ملی را به وجود بیاورد. من یک توضیحی درباره‌ی صندوق توسعه ملی بدهم: این جزو سیاستهایی بود که از چند سال قبل از این، در ضمن سیاستهای کلی گنجانده شد و دولت‌ها اجبار پیدا کردند که صندوق توسعه ملی را در برنامه‌هایشان بگنجانند. صندوق توسعه ملی چیست؟ معنای صندوق توسعه ملی این است که از درآمد نفت کشور -نفتی که بدون اینکه ارزش افزوده‌ای تولید کند، از چاه درمی‌آوریم و می‌فروشیم- هر سال یک درصدی کنار گذاشته بشود که وابستگی اقتصاد کشور به نفت کم بشود. گفتیم اول بیست درصد، بعد بر این بیست درصد، هر سال اندکی [یعنی] سه درصد اضافه میشود؛ اگر این سه درصدها را تاکنون بنا بود اضافه بکنیم، امسال بایستی ۳۶ درصد از درآمد نفت، صرف صندوق توسعه ملی میشد یعنی نگهداری میشد در صندوق توسعه ملی که کشور از وابستگی به نفت به این اندازه نجات پیدا میکرد. و این وقتی پیش برود، در ظرف چند سال دیگر، نفت بکلی از اقتصاد کشور جدا خواهد شد که این برای کشور یک فرصت بزرگ و یک فوز عظیم است. یکی از بدبختی‌های کشور ما و بعضی از کشورهای دیگر، این است که اقتصادشان وابسته‌ی به نفت است؛ اختیار نفت هم دست کشورهای تولیدکننده‌ی نفت نیست، دست مصرف‌کننده‌ها است، دست قدرتهای جهانی است؛ آنها هستند که قیمت میگذارند، بالا میبرند، پایین می‌آورند؛ در واقع تولیدکننده‌ی نفت در این مورد، در مقابل قدرتها منفعل است. اگر کشوری بتواند اقتصاد خودش را از نفت جدا بکند و دارای نفت هم باشد، این کشور قطعاً پیشرفت چندبرابر خواهد کرد. این صندوق توسعه ملی به این منظور به وجود آمد. البته در سال ۹۴، مسئولین دولتی گفتند درآمدهای نفتی کم شده است - هم فروش کم بوده، هم قیمت نازل بوده است- درخواست کردند، اظهار ضرورت کردند که از اختیارات رهبری استفاده کنند که آن بیست درصد اضافه نشود، فقط بیست درصد را بگیرند، ما هم قبول کردیم و این اجازه را به دولت دادیم که بتوانند فقط بیست درصد را در صندوق ذخیره کنند. این صندوق برای این است که به بخش خصوصی -یعنی به تولیدکننده‌ی داخلی- پول بدهد و به او توانایی بدهد تا بتواند کار تولید را راه بیندازد؛ این شد سرمایه. یعنی توانمند کردن بخش خصوصی از طریق صندوق توسعه ملی، یک چیز خیلی لازمی است. صندوق توسعه ملی را به‌عنوان یک فرصت برای کشور باید به حساب آورد؛ این فرصت میتواند در خدمت تولید قرار بگیرد و باید در خدمت تولید قرار بگیرد؛ یعنی تولیدکننده‌ی داخلی میتواند از این صندوق با سیاستها و برنامه‌ریزی درست دولتها استفاده کند. نیروی انسانی آن‌جور، سرمایه هم این‌جور [تأمین میشود]. ابزار کار؛ بعضی میگویند ما ابزارهای مدرن نداریم، ابزارهای پیشرفته نداریم؛ بنده عرض میکنم: جوان ایرانی که میتواند غنی‌سازی اورانیوم را در ظرف مدت کوتاهی از سه‌ونیم درصد به بیست درصد برساند -که این کار بسیار بزرگی بود که در کشور انجام گرفت؛ و من این را در سخنرانی عمومی (۸) گفته‌ام که عمده‌ی مشکل غنی‌سازی اورانیوم، بین همان سه درصد یا سه‌ونیم درصد با بیست درصد است؛ وقتی کشوری این توانایی را پیدا کرد که غنی‌سازی اورانیوم را به بیست درصد برساند، براحتی میتواند تا ۹۹ درصد برود؛ عمده‌ی مشکل در اینجا است؛ این قطعه‌ی مشکل کار را، جوانان دانشمند ما، در مدت کوتاهی که ما شاهد بودیم [گذراندند] و توانستند این راه را طی کنند و غنی‌سازی را از سه‌ونیم درصد به بیست درصد برسانند- آن جوانی که میتواند این‌جور حرکت علمی عظیمی را</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>انجام بدهد، یا می‌تواند در ساخت موشک و هواپیما با وجود تحریم‌های بسیار سخت بین‌المللی کاری بکند که افسر صهیونیست، مدیر نظامی صهیونیست می‌گوید من با ایرانی‌ها دشمنم، اما نمی‌توانم خودم را از تحسین کاری که اینها کردند باز بدارم، [اینها] کار بزرگی انجام دادند؛ خب جوانی که می‌تواند آن‌جور موشک درست کند، آن‌جور هواپیما درست کند، آن‌جور سلاح نظامی درست کند، سلاح پیشرفته درست کند، دشمن را بترساند، می‌تواند غنی‌سازی اورانیوم را از سه‌ونیم درصد به بیست درصد برساند، این جوان نمی‌تواند ماشین را برای تولید خودرو یا فلان موضوع دیگر پیشرفت بدهد و پیش برود؟ چرا نمی‌تواند؟ جوان ما توانایی‌اش را دارد؛ نیروی انسانی ما، مغز متفکر و فعال جوان باسواد و بااستعداد و تحصیل‌کرده‌ی ایرانی، آماده است برای این کارها؛ خیلی کارها را می‌توانیم انجام بدهیم. میدان را باز کنیم برای جوانها، جوانها بسیاری از گره‌های بزرگ و مشکل ما را می‌توانند حل کنند و باز کنند. دانشگاه‌های ما تشنه‌ی همکاری با دستگاه‌های صنعتی ما هستند. بنده از چند سال قبل، همکاری صنعت و دانشگاه را توصیه کردم، البته مقداری هم انجام گرفته؛ در بخشهای نظامی خیلی خوب انجام گرفته است، در بعضی از بخشهای دیگر همین‌جور. دانشگاه‌های ما می‌توانند کمک کنند؛ [این] هم برای دانشگاه‌ها خوب است، هم برای پیشرفت علم خوب است، هم برای صنایع ما خوب است. بنابراین ما در تولید، مشکلی از لحاظ امکانات نداریم؛ هم نیروی انسانی را داریم، هم می‌توانیم ابزار کار پیشرفته تهیه کنیم، هم سرمایه‌گذاری می‌توانیم بکنیم به‌وسیله‌ی صندوق توسعه‌ی ملی و امثال اینها و ثروتهای خود مردم. بنابراین تولید، عملی است؛ امکانات تولید در کشور وجود دارد.</p> <p>ج) اما الزاماتی هم هست؛ یک وظایفی است که همه‌ی ما باید به عهده بگیریم. هم آحاد ملت، هم مسئولین دولتی، هم مسئولین قضائی، هم مسئولین قوه‌ی مقننه یک وظایفی دارند، الزاماتی دارند؛ این الزامات را اگر انجام بدهند، تولید [رونق می‌گیرد]. من حالا مقداری از این الزامات را عرض می‌کنم؛ من می‌گویم، برای اینکه این افکار عمومی مردم نسبت به این مسئله آگاه بشوند و بدانند؛ ما بن بست نداریم؛ ما راهی که نتوانیم حرکت کنیم و پیش برویم نداریم؛ ما می‌توانیم پیش برویم، یک خرده بایستی به خودمان تحرک ببخشیم. یکی از الزامات، مدیریت کارآمد و متعهد و متدین است. مسئولان بالای کشور، برای بخشهایی که به تولید ارتباط پیدا میکند، مدیریتهای کارآمد بگذارند؛ مدیریتهای بانشاط، با حال؛ مدیریتهای علاقه‌مند، پُرانگیزه، قوی. یکی از الزامات این است که [این] دست مسئولان ارشد کشور است. یکی از کارها، دخالت دادن مردم در کار تولید است؛ مردم باید در کار تولید دخالت داده بشوند. ما سیاستهای اصل ۴۴ را که چند سال پیش ابلاغ کردیم، همه‌ی کسانی که در مسائل اقتصادی صاحب‌نظر بودند گفتند این یک انقلاب در کار سیاسی است؛ خب همین را دنبال کنند؛ مردم را دخالت بدهند. جمهوری اسلامی در کار جنگ و دفاع از کشور - که معمولاً کار جنگ و دفاع از کشور و دفاع از مرزها کار دولتها است، کار مردم نیست؛ کار ارتشها است، کار دولتها است - با مدیریت درست و با گزینش‌های صحیح توانست مردم را بسیج کند، وارد این میدان کند و جنگ را ببرد. وقتی مردم در کار دفاع از مرزها وارد میدان شدند - کاری که مربوط به دولتها و مربوط به ارتشها است - توانستند پیش بروند؛ بسیاری از برجستگان نظامی ما، مردمی و بسیجی‌اند؛ بسیجی بودند و بسیجی هم مبارزه کردند، بسیجی هم شهید شدند؛ خب کار اقتصاد به طریق اولی [همین‌طور است]. کار اقتصاد یک کار مردمی است؛ اگر در زمینه‌ی مسائل اقتصادی مردم را در میدان وارد بکنیم و مردم نقش‌آفرین بشوند در میدان اقتصاد و میدان تولید، یقیناً پیش خواهد رفت. این هم یکی دیگر</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>از الزامات. یکی از الزامات، صادرات است که مسئولین دولتی باید فعال بشوند. گزارشی به دست من رسید از مسئولین دولتی که متأسفانه عمده‌ی صادرات کشور ما بلکه عمده‌ی معاملات تجاری ما از صادرات و واردات، با پنج یا شش کشور است؛ خب این خطا است، این خلاف اقتصاد مقاومتی است. ما در بندهای اقتصاد مقاومتی روی این هم تکیه کرده‌ایم. یکی از سیاستهای اقتصاد مقاومتی همین است؛ گسترش صادرات و گسترش طرفهای صادراتی ما. اینکه ما به پنج کشور یا شش کشور اکتفا نکنیم و خودمان را محدود نکنیم [صحیح نیست]. این تحرک مسئولین را لازم دارد؛ چه در سیاست خارجی، چه در بخشهای دیگر. یکی دیگر، امنیت سرمایه‌گذاری است؛ که این کار ضابطین قوه‌ی قضائیه و کار نیروهای امنیتی است؛ باید کاری کنند که امنیت سرمایه‌گذاری محفوظ باشد. یکی از کارهای مهم، ثبات سیاستها است؛ قوانین، قوانین دائماً در تغییر نباشد؛ که این کار، کار مجلس شورای اسلامی است. اولاً مقررات و زوائد دست‌وپاگیر را بردارند، ثانیاً ثبات در قوانین ایجاد کنند و هر روز یک قانون جدیدی نیاروند که نتواند سرمایه‌گذاری شود. [این مسئله‌ی امنیت اقتصادی و امنیت سرمایه‌گذاری که عرض کردم، خیلی مهم است. گاهی ما در این زمینه‌ها کوتاهی کرده‌ایم. فرض بفرمایید در یک نقطه‌ای از کشور، یک سرمایه‌گذاری و یک سروصدایی به پا میشود، صداوسیما هم وارد میشود و تبلیغات میکنند، مردم [هم] می‌آیند طلا و خانه و پول و همه‌چیزشان را خرج میکنند و صرف سرمایه‌گذاری میکنند، بعد معلوم میشود در آن تقلب بوده است! خب این خلاف امنیت اقتصادی است. بایستی امنیت تولید را حفظ کرد. بنابراین اینها چیزهایی است که جزو الزامات حتمی برای تولید است. یکی از مسائل بسیار مهم در مسئله‌ی تولید داخلی، احساس مسئولیت آحاد مردم است. حالا بنده طرف مردم، من خواسته‌های مردم و مطالبات مردم را عرض میکنم اما این را هم مردم عزیز ما بدانند که کار، فقط به عهده‌ی مسئولین نیست، [بلکه] کار به عهده‌ی خود مردم هم هست. اینکه ما روی تولید داخلی تکیه میکنیم، خب حتماً مصرف داخلی هم مورد توقع است. چرا مردم به مصرف تولیدات داخلی کم‌توجهی میکنند؟ البته خوشبختانه در این اواخر یک کارهایی دارد انجام میگردد؛ بعضی از فروشگاه‌ها فقط تولید داخلی را عرضه میکنند. مصرف‌کننده‌ی ایرانی برای آن چیزهایی که در داخل تولید میشود، ارجحیت قائل باشد و دنبال اسم خارجی و مارک خارجی و نام خارجی ندوند؛ یکی از توقعات این است. یکی از توقعات این است که جوانهای عزیز ما واقعاً دنبال کار باشند و بی‌حالی و بی‌مسئولیتی وجود نداشته باشد. یکی از کارهایی که واقعاً بر عهده‌ی عموم مردم است، همین مسئله‌ی احساس مسئولیت است؛ باید احساس مسئولیت بکنند. یک نمونه از بی‌مسئولیتی، این است که در کار برخی از اجناس و اقلام صادراتی - که در این زمینه به ما خبر میرسد - بعضی از صادرکننده‌ها کاری میکنند که آن مشتری بیرون کشور را نسبت به تولید داخلی ما بدبین میکنند؛ مثل اینکه فرض کنید ما در جعبه‌ی پرتقال، آن [اردیف] رو، پرتقال درشت و خوب بچینیم، آن زیر پرتقال پوسیده و ریز بگذاریم. آنچه در صادرات ما انجام میگردد، بایستی نماینده و نمودار حسن عمل و صحت عمل ایرانی باشد؛ اگرچنانچه این‌جور عمل نکنیم، بی‌مسئولیتی است. [وقتی] جنس نامرغوب را بفرستیم، خب معلوم است که بازار صادراتی از بین خواهد رفت. بنده از کارآفرینان کشور دعوت میکنم که وارد میدان تولید و کار بشوند و ان‌شاءالله در این زمینه کار انجام بدهند. دو مسئله‌ی مهم در زمینه‌ی تولید وجود دارد: یکی مسئله‌ی واردات است، یکی مسئله‌ی قاچاق است. من قبلاً هم این را گفته‌ام، تذکر داده‌ام، الان هم مجدداً عرض میکنم. واردات کالاهایی که در داخل به‌قدر کافی تولید میشود، بایستی به‌صورت یک حرام شرعی و قانونی شناخته بشود؛ آنچه در داخل تولید میشود، از خارج وارد نشود. اینکه ما نگاه کنیم ببینیم کالاهای مصرفی ما، از خوراک گرفته تا پوشاک، تا وسایل منزل، تا کیف و کفش بعضی از بانوان، تا وسایل مدرسه و دفتر و قلم و امثال اینها از خارج</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>بباید، این مایه‌ی شرمندگی است! انسان احساس شرم میکند؛ هم در مقابل تولیدکننده‌ی داخلی احساس شرم میکند، هم در مقابل آن کسی که این جنس را از بیرون برای ما میفرستد. با این امکاناتی که در کشور هست، نگذاریم این راه به این شکل ادامه پیدا بکند، واقعاً جلوی واردات به معنای واقعی کلمه گرفته بشود. بعضی از اجناس اساسی هست که در داخل قابلیت تولید دارد اما درعین حال وارد میشود، درحالی که میشود در اینجا تولیدش کرد؛ ولو امروز نداریم و امروز تولید نمیشود اما قابل تولید کردن است. بنده چند سال قبل از این شنیدم که علوفه را وارد میکنند. گفتیم خب علوفه که واردکردنی نیست، با این همه مراتع و مزارع و مانند اینها؛ گفتند علوفه احتیاج به فلان جنس دارد که این جنس در داخل کشور تولید نمیشود. گفتیم خب تولید کنید! یک جنس کشاورزی را -حالا بنده یادداشت دارم و اسمش هم مشخص است، نمیخواهم حالا بخصوص اسم بیاورم- میتوان تولید کرد و در داخل قابل تولید است، خب تولید کنید که مجبور نباشید علوفه‌ی گوسفندان خودتان را از خارج وارد بکنید. [پس] یکی مسئله‌ی واردات است که خیلی مهم است. یکی [هم] مسئله‌ی قاچاق است. قاچاق کالاها بسیار مهم است. گفته میشود ۱۵ میلیارد دلار صرف قاچاق میشود؛ این عدد، حداقلی است که امروز گفته میشود؛ این خیلی رقم بالایی است؛ تا ۲۰ میلیارد و ۲۵ میلیارد هم گفته میشود! اینها ضربه‌ی به اقتصاد کشور است؛ جلوی قاچاق باید گرفته بشود. البته آن کسانی که مسئول مبارزه‌ی با قاچاقند، سوراخ دعا را گم نکنند! ما میگوییم بروید با باندهای قاچاق مبارزه کنید. من میگویم از مبادی رسمی کشور که جنس قاچاق وارد میشود، آن کسی که مأمور این کار است، خیانت نمیکند، [بلکه] کوتاهی میشود، خیانت نیست. به بنده گزارش دادند که از فلان بندر -یک بندر مشخصی- در روز مثلاً سه هزار تا پنج هزار کانتینر وارد کشور میشود. از مجموع این سه هزار یا پنج هزار، فقط ۱۵۰ کانتینر بازدید میشود! خب چرا؟ بقیه بازدید نمیشود و می‌آید؛ وقتی داخل انبار رفت، معلوم میشود که جنس قاچاق است که وارد شده است؛ [آن هم] از مبادی رسمی کشور! حالا آنچه از مرزهای غیررسمی وارد میشود که بحث دیگری است؛ یا از مناطق آزاد همین‌جور؛ باید جلوی اینها گرفته بشود؛ و میتوانیم. من به رئیس‌جمهور محترم همین را گفتم و تذکر دادم که آن کسانی که صاحب‌نظر و مطلعند، گفتند که ما میتوانیم وسایلی بیاوریم که همین کانتینر را بدون اینکه احتیاج به توقف داشته باشد، در حال عبور بازدید کند؛ خب این ابزار را به وجود بیاورند؛ اگر لازم است بخرند یا وارد کنند یا تولید کنند. ما میتوانیم جلوی قاچاق را بگیریم. بنابراین یکی از مسائل مهم قاچاق است. مقصود ما این است، نه چیزهای جزئی؛ اینکه بروند در بازار رضای مشهد سراغ فلان فروشنده‌ی انگشتر نقره که «تو قاچاق وارد کردی» یا دم مرز، مثلاً فرض کنید [بروند سراغ] فلان خانواده را که با یک مختصر جنس کوچکی که از این-طرف مرز به آن-طرف [می‌برد]، زندگی‌اش دارد میگذرد، مسئله اینها نیست؛ مسئله، آن حرکت عظیم قاچاق است.</p>
۳	<p>خدمات نظام (در مقایسه با قبل از انقلاب):</p>	<p>الف) در زمینه زیرساخت‌ها:</p> <p>۱- شش برابر شدن راه‌های کشور</p> <p>۲- بیست برابر شدن ظرفیت بنادر کشور</p> <p>۳- سی برابر شدن سدهای مخزنی کشور</p> <p>۴- چهارده برابر شدن تولید برق کشور</p>	<p>اگر وضع ملت را و وضع کشور را مقایسه کنیم با قبل از دوران اسلامی یعنی در دوران طاغوت، آن وقت معلوم میشود که چه خدمات بزرگ و ارزشمندی را نظام اسلامی تقدیم کرده است. بله، ضعفهایی وجود دارد؛ این ضعفها مربوط به مدیریت ماها است، این مربوط به کمبودها و ناتوانی‌های مدیرانی است که در بخشهای مختلف مشغول کار بوده‌اند؛ اما نظام اسلامی توانایی‌هایی را در خود پرورش داده و مدیرانی را تربیت کرده است که توانسته‌اند کارهای بسیار بزرگی را در طول این سی و چند سال برای کشور انجام بدهند؛ آن هم درحالی که در این سی و چند سال، ملت از همه طرف در فشار تحریم و فشار اقتصادی دشمنان بوده است. من چند نمونه را عرض میکنم. البته اینها فقط نمونه‌هایی است که من میگویم و آلاً</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۵- پنجاه و هفت برابر شدن صادرات غیر نفتی کشور</p> <p>۶- سی برابر شدن تولید محصولات پتروشیمی</p> <p>۷- پانزده برابر شدن تولید محصولات فولادی</p> <p>ب) در زمینه علم و فناوری:</p> <p>۱- ۲۵ برابر شدن تعداد دانشجویان</p> <p>۲- ۱۶ برابر شدن مقالات علمی</p> <p>ج) در زمینه خدمت رسانی:</p> <p>- آمارهای فوق العاده در زمینه برق و گاز و تلفن و آبادی روستاها</p> <p>د) پیشرفت‌های نظامی</p> <p>ه) توسعه اجتماعی و انسانی</p>	<p>آن فهرست خدمات نظام جمهوری اسلامی، یک فهرست بسیار طولانی‌تر از این حرفها است. ببینید! جمعیت کشور از اول انقلاب تا امروز دو برابر شده است. یعنی از حدود چهل میلیون به نزدیک به هشتاد میلیون رسیده است، اما آنچه اتفاق افتاده و آن کارهایی که در زمینه‌های مختلف انجام گرفته است، بحث دو برابر و سه برابر نیست، [بلکه] ارقام فوق العاده و بسیار چشمگیری است.</p> <p>در زمینه‌های زیرساختی، کارهایی در کشور شده است که حقیقتاً از نظر معیار و مقیاسی، [که] انسان با کشورهای دیگر می‌سنجد، بسیار بزرگ و عظیم است. از باب مثال: راه‌های کشور در این مدت، شش برابر شده است؛ ظرفیت بنادر کشور در این مدت، بیست برابر شده است؛ سدهای مخزنی کشور - که آب شرب و آب کشاورزی را تأمین میکنند- سی برابر شده است؛ تولید برق کشور، چهارده برابر شده است؛ صادرات غیر نفتی کشور، ۵۷ برابر شده است - قبل از انقلاب، [یعنی] در دوران طاغوت، صادرات کشور تقریباً منحصر بود به نفت و یک مختصری اشیاء تولیدی دیگر که در جنب صادرات نفتی، تقریباً هیچ بود؛ امروز صادرات غیر نفتی ۵۷ برابر افزایش پیدا کرده است- تولید محصولات پتروشیمی سی برابر و تولید محصولات فولادی پانزده برابر [شده است]؛ اینها کارهای زیرساختی است؛ هر کشوری بخواهد تحرک پیدا کند، پیشرفت اقتصادی پیدا کند، به این چیزها احتیاج دارد؛ این کارها در دوران انقلاب انجام گرفته است.</p> <p>در زمینه‌ی علم و فناوری، از اول انقلاب [تاکنون]، تعداد دانشجویان ۲۵ برابر شده است؛ اول انقلاب، همه‌ی دانشجویان کشور دوپست و خرده‌ای هزار نفر بود، امروز نزدیک پنج میلیون دانشجو در کشور مشغول تحصیل هستند؛ مقالات علمی شانزده برابر [شده]؛ و فعالیت‌های علمی و فناوری فراوان دیگر.</p> <p>در زمینه‌ی توسعه‌ی اجتماعی و انسانی، شاخصها بسیار بالا است. در زمینه‌ی خدمات -خدمت‌رسانی- به مردم -مثل برق و گاز و تلفن و آبادی روستاها- آمارها بسیار خوب و مزده بخش است. در زمینه‌ی فعالیت‌های نظامی، آمارها فوق العاده است؛ کشوری که قبل از پیروزی انقلاب، از لحاظ نظامی وابسته‌ی محض به خارج از کشور بود -آن هم به دشمنانی مثل آمریکا- امروز از لحاظ پیشرفتهای نظامی، آن چنان چشمگیر است که چشم دشمن را هم میزند، او را هم خشمگین و نگران و عصبانی میکند.</p> <p>اینها همه‌اش هنر نظام اسلامی است؛ اینها کارهایی است که نظام اسلامی کرده است. عرض کردم که اگر این فهرست را بخواهم بگویم، یک فهرست بسیار طولانی است و کار از اینها برتر و بالاتر است. البته انقلاب متوقف نمیشود، پیشرفت متوقف نمیشود؛ کارهای زیادی وجود دارد که باید انجام بگیرد و به حول و قوه‌ی الهی انجام خواهد گرفت و در سیاستهای کلی نظام اسلامی [هم] به آن کارهایی که باید در آینده انجام بگیرد، تصریح شده است و ذکر شده است که چه کارهایی باید انجام بگیرد.</p>

ج - پرسش ها و شبهه‌هایی که در بیانات اقتصادی رهبر انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی پاسخ داده شد

ردیف	عنوان پرسش یا شبهه	محور پاسخ	پاسخ رهبر انقلاب به استناد عین عبارات
۱	خلاءهای بزرگ اقتصادی کشور کدامند؟	بیکاری و رکود و تامین معیشت مردم	«لکن آنچه امروز برای ما مشهود است و مقابل چشمان می-بینیم، این است که [خلاءهای اقتصادی ما خلاءهای بزرگی است. یکی - مسئله-ی بیکاری است؛ بخصوص بیکاری جوانان و بخصوص بیکاری جوانان تحصیل-کرده. این یک خلاء است، یک حفره است. این را باید تأمین کرد. مسئله-ی معیشت طبقات ضعیف [مهم است]؛ ما اطلاعات را دائماً دنبال میکنیم و از وضع مردم در بخشهای مختلف کشور مطلع میشویم؛ مردم از لحاظ معیشت دچار مشکلند. مسئله‌ی بیکاری هست، مسئله‌ی سختی معیشت هست؛ و مشکلات گوناگونی که در زمینه‌ی فرهنگی و اجتماعی به دنبال اینها می‌آید. خبر، عرض کردیم که دشمن هم بر روی همینها تمرکز میکند و روی اینها تبلیغات میکند. صاحب‌نظران اقتصادی، آن کسانی که در زمینه‌ی مسائل اقتصادی صاحب‌نظرند، مشکل عمده را در رکود و بیکاری می‌بینند.»
۲	آیا مشکل غیرقابل حلی در کشور داریم؟	هیچ مشکل غیرقابل حلی نداریم	«من به-طور قاطع عرض میکنم که اگر مدیریت در بخشهای مختلف کشور، متدین باشد، انقلابی باشد و کارآمد باشد، همه مشکلات کشور حل خواهد شد؛ ما مشکل غیرقابل حلی در کشور نداریم. یک نکته این بود که عرض شد.»
۳	برای کشور و ملتمان چه می‌خواهیم؟	امنیت ملی، عزت ملی، سلامت عمومی و رفاه عمومی	«ببینید، ما برای کشورمان و برای ملتمان چه می‌خواهیم؟ ما می‌خواهیم ملت و کشور به کجا برسد؟ ما برای ملت ایران امنیت ملی می‌خواهیم، عزت ملی می‌خواهیم، سلامت عمومی می‌خواهیم، رفاه عمومی می‌خواهیم؛ پیشرفت همه‌جانبه می‌خواهیم، استقلال از قدرتهای سلطه‌گر جهانی می‌خواهیم، شکوفایی استعدادها می‌خواهیم، رها شدن و نجات یافتن از آسیب‌های اجتماعی -مثل اعتیاد و فساد و امثال اینها- می‌خواهیم؛ اینها را برای کشور می‌خواهیم.»
۴	عزت و اقتدار ملی چه جور به دست می‌آید؟	با داشتن اقتصاد قوی و مطمئن	«عزت ملی، امنیت ملی، اقتدار ملی، پیشرفت همه‌جانبه چه جور به دست می‌آید؟ من عرض میکنم بدون اینکه کشور یک اقتصاد قوی داشته باشد، اینها به دست نمی‌آید. نیاز ما اقتصاد قوی، تولید قوی، همراه با مدیریت قوی است؛ نیازمان این است: یک اقتصاد قوی و مطمئن و متکی به خود که دستمان به سمت دیگران دراز نباشد، بتوانیم انتخاب کنیم، بتوانیم حرکت کنیم.»
۵	ظرفیت‌های بالقوه کشور چگونه است؟	ایران جزو کشورهای ثروتمند محسوب می‌شود	«ظرفیتهای کشور بسیار بالا است؛ ما توانایی‌هایمان، استعدادمان در کشور خیلی زیاد است؛ یعنی اگر ما امیدواری‌هایی را به آینده ابراز میکنیم و می‌گوییم که این کارها باید انجام بگیرد یا می‌گوییم این کارها انجام خواهد گرفت، این با تکیه‌ی بر ظرفیتهای و توانایی‌های بالقوه‌ی کشور است. ما کشورمان، هم از لحاظ نیروی انسانی، هم از لحاظ نیروهای طبیعی -نیروهای زیرزمینی، روی‌زمینی و امکانات گوناگون- جزو کشورهای ثروتمند محسوب میشود.»
۶	وضع منابع زیرزمینی ایران چگونه است؟	از لحاظ منابع نفت و گاز بر روی هم، در دنیا اولیم	«در منابع زیرزمینی [هم] در دنیا پیشرفته هستیم. من یک وقتی عرض کردم که جمعیت کشور در حدود یک صدم جمعیت دنیا است اما تقریباً همه-ی منابع اصلی ما از یک صدم بیشتر است؛ بعضی دو صدم است، بعضی سه صدم است، بعضی پنج صدم است؛ یعنی ما از لحاظ منابع، دستمان باز است. در همین جلسه‌ی اول سال -یکی دو سال قبل- گفتم که ما از لحاظ منابع نفت و گاز بر روی هم، در دنیا اولیم؛ یعنی بهترین کشور و ثروتمندترین کشور در همه‌ی دنیا از لحاظ منابع نفت و گاز بر روی هم [ما هستیم].»

ردیف	عنوان پرسش یا شبهه	محور پاسخ	پاسخ رهبر انقلاب به استناد عین عبارات
۷	یکی از اصلی ترین اهداف دشمن؟	با فشار اقتصادی، ملت را نسبت به نظام دلزده کنند	«توجه کنید که اولویت دشمن هم مسئله‌ی اقتصادی است؛ یعنی امروز دشمنان جمهوری اسلامی برای اینکه بتوانند اهداف خودشان را در مورد ایران و ایرانی و جمهوری اسلامی محقق کنند، دنبال راهکارهای اقتصادی، و یا به تعبیر درست‌تر، دنبال ضربه‌زدن اقتصادی به ملت ایرانند. هدف دشمن این است که بتواند با فشار اقتصادی، ملت ایران را نسبت به نظام اسلامی و جمهوری اسلامی دلسرد و دلزده کند و بین ملت ایران و نظام اسلامی فاصله بیندازد و هدفهای خودش را از این راه دنبال کند. البته من به شما عرض کنم دشمن نادان بی‌ایمان ما سالها است که این تلاش را میکند برای جدا کردن ملت از نظام [اولی] موفق نشده است؛ بعد از این هم به حول و قوه‌ی الهی موفق نخواهد شد.»
۸	یکی از بلاهای اقتصادی و اجتماعی امروز کشور؟	به رخ کشیدن مارک های خارجی	«امروز یکی از بلاهای اجتماعی و اخلاقی بزرگ ما این است که مارکهای خارجی را به رخ هم میکشیم؛ این لباس، این کفش، این کیف، این محصول، مال فلان کارخانه‌ی معروف خارجی است. بنده به رخ دیگری میکشم، او به رخ دیگری میکشد؛ یک مسابقه‌ای در این مورد به راه می‌افتد؛ ما درواقع، این بلای فرهنگی و این مشکل فرهنگی را به‌وسیله‌ی رونق تولید میتوانیم در کشور کم کنیم یا جلوییش را بگیریم.»
۹	آیا ایران امکانات لازم را برای تولید داخلی دارد؟	بعضی را بالفعل داریم و بعضی را می‌توانیم به دست بیاوریم.	«خب، ما یک کلمه می‌گوییم تولید -تولید ملی، تولید داخلی- اما خوب امکاناتی لازم دارد؛ آیا ما این امکانات را داریم یا میتوانیم به دست بیاوریم؟ جواب بنده این است که بله. ما این امکانات را امروز هم داریم؛ بعضی را بالفعل داریم، بعضی را میتوانیم به دست بیاوریم. این امکانات عمدتاً نیروی انسانی است، مهارت است، سرمایه است و ابزار کار لازم و پیشرفته است؛ اینها چیزهایی است که برای یک تولید موفق در یک کشور مورد نیاز است. من معتقدم که ما بعضی از این وسایل و امکانات را الان بالفعل در کشور داریم، بعضی را هم میتوانیم در کشور به وجود بیاوریم.»
۱۰	معنای صندوق توسعه ملی چیست؟	کم شدن وابستگی اقتصاد کشور به نفت	«صندوق توسعه‌ی ملی چیست؟ معنای صندوق توسعه‌ی ملی این است که از درآمد نفت کشور -نفتی که بدون اینکه ارزش افزوده‌ای تولید کند، از چاه درمی‌آوریم و می‌فروشیم- هر سال یک درصدی کنار گذاشته بشود که وابستگی اقتصاد کشور به نفت کم بشود.»
۱۱	چرا مردم به مصرف تولیدات داخلی کم‌توجهی میکنند؟	مردم باید در این باره احساس مسئولیت کنند	«چرا مردم به مصرف تولیدات داخلی کم‌توجهی میکنند؟ البته خوشبختانه در این اواخر یک کارهایی دارد انجام می‌گیرد؛ بعضی از فروشگاه‌ها فقط تولید داخلی را عرضه میکنند. مصرف‌کننده‌ی ایرانی برای آن چیزهایی که در داخل تولید میشود، ارجحیت قائل باشد و دنبال اسم خارجی و مارک خارجی و نام خارجی ندوند؛ یکی از توقعات این است. یکی از توقعات این است که جوانهای عزیز ما واقعاً دنبال کار باشند و بی‌حالی و بی‌مسئولیتی وجود نداشته باشد. یکی از کارهایی که واقعاً بر عهده‌ی عموم مردم است، همین مسئله‌ی احساس مسئولیت است؛ باید احساس مسئولیت بکنند.»
۱۲	چرا همه کانتینرهای ورودی به کشور کنترل نمی‌شوند؟	باید جلوی این کار گرفته شود	«به بنده گزارش دادند که از فلان بندر -یک بندر مشخصی- در روز مثلاً سه هزار تا پنج هزار کانتینر وارد کشور میشود. از مجموع این سه هزار یا پنج هزار، فقط ۱۵۰ کانتینر بازدید میشود! خب چرا؟ بقیه بازدید نمیشود و می‌آید؛ وقتی داخل انبار رفت، معلوم میشود که جنس قاچاق است که وارد شده است؛ آن هم از مبادی رسمی کشور! حالا آنچه از مرزهای غیررسمی وارد میشود که بحث دیگری است؛ یا از مناطق آزاد همین‌جور؛ باید جلوی اینها گرفته بشود.»

د - بررسی بیانات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی از زاویه آینده نگری

ردیف	موضوع	محور	مستندات
۱	بی توجهی به تحرک اقتصادی در کشور:	<p>تهدید: ۱- ادامه یافتن رکود ۲- رفع نشدن مشکل بیکاری ۳- بهبود نیافتن وضع معیشت مردم ۴- فشار اقتصادی دشمن برای دلسرد کردن مردم از نظام</p>	<p>«آنچه امروز برای ما مشهود است و مقابل چشمان می-بینیم، [این است که] خلأهای اقتصادی ما خلأهای بزرگی است. یکی- مسئله-ی بیکاری است؛ بخصوص بیکاری جوانان و بخصوص بیکاری جوانان تحصیل-کرده. این یک خلأ است، یک حفره است. این را باید تأمین کرد. مسئله-ی معیشت طبقات ضعیف [مهم است]؛ ما اطلاعات را دائماً دنبال میکنیم و از وضع مردم در بخشهای مختلف کشور مطلع میشویم؛ مردم از لحاظ معیشت دچار مشکلاتند. مسئلهی بیکاری هست، مسئلهی سختی معیشت هست؛ و مشکلات گوناگونی که در زمینهی فرهنگی و اجتماعی به دنبال اینها می-آید. خوب، عرض کردیم که دشمن هم بر روی همینها تمرکز میکند و روی اینها تبلیغات میکند. صاحب‌نظران اقتصادی، آن کسانی که در زمینهی مسائل اقتصادی صاحب‌نظرند، مشکل عمده را در رکود و بیکاری می‌بینند؛ حق هم با آنها است.»</p> <p>«یعنی امروز دشمنان جمهوری اسلامی برای اینکه بتوانند اهداف خودشان را در مورد ایران و ایرانی و جمهوری اسلامی محقق کنند، دنبال راهکارهای اقتصادی، و یا به تعبیر درست‌تر، دنبال ضربه‌زدن اقتصادی به ملت ایرانند. هدف دشمن این است که بتواند با فشار اقتصادی، ملت ایران را نسبت به نظام اسلامی و جمهوری اسلامی دلسرد و دلزده کند و بین ملت ایران و نظام اسلامی فاصله بیندازد و هدفهای خودش را از این راه دنبال کند.»</p>
۲	داشتن اقتصاد متکی به خود:	<p>فرصت: ۱- عزت و اقتدار ملی ۲- سلامت و رفاه عمومی ۳- نرفتن زیر بار قدرت‌های سلطه‌گر ۴- رهایی از آسیب‌های اجتماعی</p>	<p>«ما برای ملت ایران امنیت ملی می‌خواهیم، عزت ملی می‌خواهیم، سلامت عمومی می‌خواهیم، رفاه عمومی می‌خواهیم؛ پیشرفت همه‌جانبه می‌خواهیم، استقلال از قدرتهای سلطه‌گر جهانی می‌خواهیم، شکوفایی استعدادها می‌خواهیم، رها شدن و نجات یافتن از آسیب‌های اجتماعی -مثل اعتیاد و فساد و امثال اینها- می‌خواهیم؛ اینها را برای کشور می‌خواهیم؛ اینها چیزهایی است که ما در زمینهی مسائل مادی برای کشورمان دنبال میکنیم و می‌خواهیم. آن وقتی ملت به آسایش خواهد رسید که این مواد برای او در داخل کشور تأمین بشود. خوب چگونه میشود اینها را به دست آورد؟ عزت ملی، امنیت ملی، اقتدار ملی، پیشرفت همه‌جانبه چه جور به دست می‌آید؟ من عرض میکنم بدون اینکه کشور یک اقتصاد قوی داشته باشد، اینها به دست نمی‌آید. نیاز ما اقتصاد قوی، تولید قوی، همراه با مدیریت قوی است؛ نیازمان این است: یک اقتصاد قوی و مطمئن و متکی به خود که دستمان به سمت دیگران دراز نباشد، بتوانیم انتخاب کنیم، بتوانیم حرکت کنیم، بتوانیم اقدام کنیم، بتوانیم روی قیمت نفت اثر بگذاریم، پول ملی را ارزشمند کنیم، قدرت خرید مردم را بالا ببریم؛ بدون یک اقتصاد قوی این جور، نه به یک عزت مستمری خواهیم رسید، نه به یک امنیت مستمری خواهیم رسید؛ این چیزها را باید تأمین کنیم.»</p>
۳	تولید ملی و داخلی:	<p>فرصت: ۱- ایجاد اشتغال ۲- شکوفایی استعداد جوانان ۳- مصرف نشدن ارز باهمیت ۴- به کار افتادن پس اندازهای راكد ۵- جهش صادرات ۶- کم‌رنگ شدن مسابقه به رخ کشیدن مارک‌های خارجی ۷- از بین رفتن یا کم شدن</p>	<p>«تولید داخلی یک کلیدواژه است. اینها را عرض میکنیم تا اولاً چون در محضر ملت ایران این حرفها دارد گفته میشود، مسئولین محترم به این توجه کنند و روی آن تکیه کنند، ثانیاً افکار عمومی مردم هم در همین جهت مطالبه‌گر باشد؛ مطالبات مردم هدایت بشود به این سمتی که مورد توجه و مورد تعرض امروز ما است. من این جور احساس میکنم که اساس کار فعلاً برای این برهه‌ی از اقتصاد کشور، مسئلهی تولید ملی و تولید داخلی است. این یک کلیدواژه است، سرفصل‌های متعددی از این مسئله ناشی میشود. اگر ما توانستیم تولید داخلی را رونق بدهیم، اشتغال به وجود می‌آید و مشکل بیکاری -که یکی از مصیبت‌های امروز کشور ما بیکاری جوانان است و نرخ بیکاری، بالا است- برطرف خواهد شد یا کاهش پیدا خواهد کرد. من اینجا چند خصوصیت را ذکر کرده‌ام که البته این چند مورد هر کدام فصل شعبی بحث لازم دارد، من ناچارم فقط به [گفتن] فهرست</p>

ردیف	موضوع	محور	مستندات
		مشکلات اجتماعی ۸- ایجاد نشاط عمومی و ملی ۹- به کار افتادن ظرفیت های معدنی کشور	اكتفا كنم. یکی از سرفصل‌ها اشتغال است. یکی از سرفصل‌هایی که از تولید به دست می‌آید، شکوفایی استعدادها و ابتکار جوانها است. وقتی که بازار تولید گرم باشد و رونق داشته باشد، استعداد جوانها شکوفا میشود و ابتکارهایی را به میدان می‌آورند. سوّم، مصرف نشدن ارز بااهمیت؛ که ارز کشور - که دارای اهمیت است- برای کالاهای مصرفی، مصرف نخواهد شد، هزینه نخواهد شد. بعد، به کار افتادن پس‌اندازهای راکد [برای] آنهایی که پس‌انداز دارند؛ اگر در کشور تولید رونق پیدا بکند، پس‌اندازهایی که راکد هستند، به گردش می‌افتند و خودشان برای کشور تولید ثروت میکنند. جهش صادرات؛ اگر تولید باشد، صادرات هم جهش پیدا خواهد کرد و باز برای کشور ایجاد ثروت و تولید ثروت خواهد کرد. یک فایده‌ی دیگر، کم‌رنگ شدن مسابقه‌ی به رخ کشیدن مارکهای خارجی [است]. امروز یکی از بلاهای اجتماعی و اخلاقی بزرگ ما این است که مارکهای خارجی را به رخ هم میکشیم؛ این لباس، این کفش، این کیف، این محصول، مال فلان کارخانه‌ی معروف خارجی است. بنده به رخ دیگری میکشم، او به رخ دیگری میکشد؛ یک مسابقه‌ای در این مورد به راه می‌افتد؛ ما درواقع، این بلای فرهنگی و این مشکل فرهنگی را به‌وسیله‌ی رونق تولید میتوانیم در کشور کم کنیم یا جلوگیری کنیم. یکی از فواید تولید، از بین رفتن یا کم شدن مشکلات و ناهنجاری‌های اجتماعی است؛ بیکاری موجب فساد است، موجب تأخیر ازدواج است، موجب اعتیاد است؛ اگر بیکاری وجود نداشته باشد، اینها هم از بین می‌رود؛ تولید میتواند علاج اینها هم محسوب بشود. ایجاد نشاط ملی؛ خود تولید در کشور وقتی راه بیفتد، یک نشاط عمومی و ملی به وجود می‌آورد که این خودش یک عامل مهمی در پیشرفت کشور است. ظرفیتهای معدنی کشور - که امروز متأسفانه خیلی در این زمینه عقب هستیم- به کار می‌افتد و میتوانیم از منابع خدادادی که خدای متعال به این ملت بخشیده است، استفاده کنیم. این چند عنوان و سرفصل است؛ اگر شما فکر کنید، باز سرفصل‌های دیگری هم پیدا میکنید؛ اینها همه نتایج و آثار و فواید رونق تولید در کشور است.»